

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tehtäväalueen toimintasääntö

Sosiaali- ja terveysjohtajan päätös 18.6.2026 § 69

Voimaan 22.6.2026

Sisällysluettelo

OSA I Sosiaali- ja terveyspalveluiden tehtäväalueen organisointi	3
1 Sosiaali- ja terveyspalveluiden tehtäväalueen tehtävät ja johtaminen.....	3
2 Palvelulinja-, toimi- ja vastuualuejohtajien ja professiojohtajien tehtävät	4
3 Johtoryhmien ja johtotiimien asettaminen	5
4 Varahenkilöiden nimeäminen.....	6
OSA II Sosiaali- ja terveysjohtajan toimivallan siirtäminen viranhaltijoille.....	7
5 Päätöksenteko hallintoa, taloutta ja erityislainsäädäntöä koskevissa asioissa....	7
5.1 Sosiaali- ja terveysjohtajan hallintosäännön 22 §:n mukaisen toimivallan siirtäminen	7
5.1.1 Tehtäväalueen tarkempi organisointi ja henkilöstön tehtävät.....	8
5.1.2 Sopimusten hyväksyminen ja sopimuksen aikaisista toimista kuten sopimuksen päättämisestä muiden kuin hankintojen osalta	8
5.1.3 Lausuntojen antaminen.....	9
5.1.4 Tulojen ja menojen hyväksyminen	11
5.1.5 Vahingonkorvaukset	11
5.1.6 Muutoksenhakuoikeuden käyttäminen ja siihen liittyvien lausuntojen hyväksyminen sekä kanteluihin vastaaminen.....	12
5.1.7 Korvausvaatimusten ja muiden hakemusten vireillepano	15
5.1.8 Helpotuksen tai vapautuksen myöntäminen yksittäistapauksessa maksun, korvauksen tai saatavan suorittamisesta	15
5.1.9 Projektin omistajan tehtävät ja päätösvalta	17
5.2 Sosiaali- ja terveysjohtajan hallintosäännön 28 §:n mukaisen toimivallan siirtäminen	17
5.2.1 Erityislainsäädäntöön perustuvat palvelut.....	18
5.2.2 Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tarkoittamat sosiaalihuollon johtavat viranhaltijat sekä muut toimialan erityislainsäädännön nojalla määrättävät viranhaltijat	19
5.2.3 Asiakasmaksuista tehtävät oikaisuvaatimukset	19
6 Päätöksenteko palveluseteleitä koskevissa asioissa	20
7 Päätöksenteko hankintoja koskevissa asioissa.....	20
8 Päätöksenteko henkilöstöhallinnollisissa asioissa.....	22
8.1 Sosiaali- ja terveyspalvelujen tehtäväalueen johtamisen tuen palvelut ..	26
8.2 Avopalvelut.....	27

Pirkanmaan hyvinvointialue

8.3	Sairaalapalvelut.....	29
8.4	Ikäihmisten ja vammaisten palvelut.....	31
8.5	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut.....	32
OSA III	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	34
9	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen tehtäväalueella	34
9.1	Hankinnat	34
9.2	Tilaukset	34
9.3	Sopimuksen seuranta.....	36
9.4	Laskujen ja muistiotositteiden hyväksyjät ja asiatarkastus	36
9.5	Luottokorttien myöntäminen ja käyttö	36
9.6	Delegoidun päätösvallan ja sen vaikutusten seuranta.....	37
OSA IV	Muut.....	37
10	Yksilöasioiden jaoston esittelijät.....	37
11	Asiakirjojen allekirjoittaminen	38
12	Voimaantulo	38
LIITTEET -	Palvelulinjakohtaiset delegoinnit	39
LIITE 1.	Avopalvelujen palvelulinjan delegoinnit	40
LIITE 2.	Sairaalapalvelujen palvelulinjan delegoinnit	45
LIITE 3.	Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinjan delegoinnit	48
LIITE 4.	Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjan delegoinnit	56
LIITE 5.	Organisaatiokaaviot.....	62

OSA I Sosiaali- ja terveystalveluiden tehtävälueen organisointi

1 Sosiaali- ja terveystalveluiden tehtävälueen tehtävät ja johtaminen

Sosiaali- ja terveystalveluiden tehtävälue vastaa sosiaali- ja terveystalveluiden palvelutuotannosta Pirkanmaan hyvinvointialueella. Tehtäväluetta johtaa sosiaali- ja terveystjohtaja.

Sosiaali- ja terveystalveluiden tehtävälueen palvelutuotanto jakaantuu neljään palvelulinjaan. Palvelulinjat ovat avopalvelujen, sairaalatalvelujen, lasten, nuorten ja perheiden palvelujen sekä ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjat. Palvelulinjat jakaantuvat edelleen toimialueisiin, vastuualueisiin ja vastuuyksiköihin, rakenne vaihtelee palvelulinjoittain (palvelulinjojen rakenne on kuvattu liitteessä 5). Hyvinvointialuejohtaja päättää tehtävälueiden ja palvelulinjojen toimialuejaosta tehtävälueen johtajan esittelystä (HS § 15, 6. momentti).

Sosiaali- ja terveystjohtaja toimii palvelulinjajohtajien, hyvinvointialueen vastaavan johtajaylilääkärin, hyvinvointialueen vastaavan sosiaalihuollon johtajan, hyvinvointialueen vastaavan hoitotyön johtajan ja vastaavan hallintopäällikön esihenkilönä. Sosiaali- ja terveystjohtajan johtamisen tuen palveluihin kuuluvat hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri, vastaava sosiaalihuollon johtaja, vastaava hoitotyön johtaja, valmiuskeskuksen henkilöstö, muu tehtävälueen keskitetty henkilöstö ja Sisä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen henkilöstö. Valmiuskeskuksen toimintaa johtaa hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri. Sisä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen toimintaa johtaa vastaava sosiaalihuollon johtaja.

Sosiaali- ja terveystjohtajan tehtävät ja toimivalta kuvataan myöhemmin tässä toimintasäännössä.

2 Palvelulinja-, toimi- ja vastuualuejohtajien ja professiojohtajien tehtävät

Palvelulinjajohtajien tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Hallintosäännön mukaan sosiaali- ja terveystalouden tehtäväalueen palvelulinjajohtaja päättää palvelulinjansa osalta toiminnan tarkemmasta organisoinnista ja kehittämisestä hyvinvointialueen strategian ja sosiaali- ja terveysjohtajan hyväksymän toimintasäännön mukaisesti.

Palvelulinjajohtajien yleiset tehtävät ovat:

1. vastata palvelulinjansa oman ja ostopalvelu -tuotannon järjestämisestä
2. vastata palvelulinjan johtamisesta, toiminnasta, toimintojen kehittämistä, taloudesta ja tuloksellisuudesta
3. vastata osaltaan hyvinvointialuetasoisesta palvelujen yhteensovittamisesta, yhdenmukaisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja linjarajat ylittävän integraation mahdollistamisesta
4. toimia toimialuejohtajien ja välittömien alaistensa esihenkilönä
5. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sopimushallinnan toimeenpanosta
6. vastaa osaltaan palvelulinjan viestinnästä.

Toimialue- ja vastuualuejohtajat vastaavat edellä mainituista tehtävistä oman toimi-/vastuualueensa osalta palvelulinjan yhteisten linjausten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystalouden tehtäväalueen palvelulinjajohtajat päättävät palvelulinjansa osalta (hallintosääntö § 25):

1. toiminnan organisoinnista ja kehittämisestä hyvinvointialueen strategian ja sosiaali- ja terveysjohtajan hyväksymän toimintasäännön mukaisesti;
2. alaisensa henkilöstön palvelussuhdeasioista;

3. välittömien alaistensa johtajien varahenkilöiden nimeämisestä;
4. sopimusten ja sitoumusten hyväksymisestä käyttösuunnitelman rajoissa, ellei päätösvallasta ole hallintosäännössä toisin määrätty;
5. lausuntojen antamisesta mukaan lukien tuomioistuimiin annettavat lausumat, ellei päätösvallasta ole hallintosäännössä toisin määrätty;
6. delegointisäännön, jossa on määräykset palvelulinjan tehtävien hoitamisesta ja päätösvallasta;
7. muista asioista, jotka on siirretty palvelulinjajohtajan päätösvaltaan;
8. niistä palvelulinjansa asioista, joissa toimivalta on sosiaali- ja terveydenhuollossa annettu hyvinvointialueelle, ellei päätösvaltaa ole tässä hallintosäännössä määrätty toiselle viranhaltijalle.

Professiojohtajien toimivalta määritellään hallintosäännön § 27. Vastaavan johtajaylilääkärin toimivaltaa koskevia kirjauksia on myös hallintosäännön § 33 ja § 34. Todetaan, että vastaavan johtajaylilääkärin toimivaltaan kuuluvat seuraavat lääkehuoltoon liittyvät asiat hallintosäännön § 27 perusteella:

- päättää Pirkanmaan hyvinvointialueen peruslääkevalikoimasta Pirkanmaan hyvinvointialueen lääketyöryhmän valmistelusta
- päättää lääkkeiden käyttökokeiluista ja uusien lääkkeiden käyttöönotosta Pirkanmaan hyvinvointialueen lääketyöryhmän valmistelusta.

3 Johtoryhmien ja johtotiimien asettaminen

Tehtäväaluejohtaja nimeää oman tehtäväalueensa johtoryhmän ja määrää sen kokoonpanon ja tehtävät. Sosiaali- ja terveystieteiden tehtäväalueen johtoryhmä ja laajennettu johtoryhmä nimetään sosiaali- ja terveysjohtajan päätöksellä.

Palvelulinjajohtajat nimeävät kukin oman johtoryhmänsä ja määräävät sen kokoonpanon ja tehtävät.

Toimialuejohtajat nimeävät kukin oman johtoryhmänsä ja määräävät sen kokoonpanon ja tehtävät.

Vastuualuejohtajat ja vastuuyksiköiden päälliköt nimeävät vastuualueille ja vastuuyksiköihin johtotimit ja määräävät sen kokoonpanot ja tehtävät.

Päätökset tallennetaan Pirre asianhallintajärjestelmään.

4 Varahenkilöiden nimeäminen

Hallintosäännön 2 luvun Johtamisjärjestelmä mukaan sosiaali- ja terveysjohtaja määrää vastaavan lääkärin, sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan ja hoitotyön johtavan viranhaltijan varahenkilöt.

Hallintosäännön § 22 mukaan sosiaali- ja terveysjohtaja päättää välittömien alaistensa johtajien varahenkilöiden nimeämisestä.

Hallintosäännön § 25 mukaan palvelulinjajohtajat päättävät välittömien alaistensa johtajien varahenkilöiden nimeämisestä.

Esihenkilö päättää alaisensa henkilöstön varahenkilön nimeämisestä. Mikäli esihenkilö ei ole virkasuhteessa, päätöksen tekee palvelussuhteeseen ottaja.

Päätökset löytyvät Pirre asianhallintajärjestelmästä.

OSA II Sosiaali- ja terveysjohtajan toimivallan siirtäminen viranhaltijoille

5 Päätöksenteko hallintoa, taloutta ja erityislainsäädäntöä koskevissa asioissa

5.1 Sosiaali- ja terveysjohtajan hallintosäännön 22 §:n mukaisen toimivallan siirtäminen

Sosiaali- ja terveysjohtaja päättää alaisensa palvelutuotannon ja tehtäväalueen osalta

1. palvelutuotannon ja johtamansa tehtäväalueen tarkemmasta organisoinnista ja henkilöstön tehtävistä toimintasäännöllä;
2. sopimusten hyväksymisestä ja sopimuksen aikaisista toimituksista kuten sopimuksen päättämisestä muiden kuin hankintojen osalta;
- 2a. selvytyden vuoksi todetaan, että koko hyvinvointialuetta koskevista ja TKIO toimialueen resursseilla hallinnoitavista tutkimus- ja kehittämissopimuksista päättää tutkimus- ja kehitysjohtaja;
3. lausuntojen antamisesta;
4. tulojen ja menojen hyväksymisestä, ellei päätösvallassa ole toisin määrätty;
5. alaisensa henkilöstön palvelussuhdeasioista;
6. välittömien alaistensa johtajien varahenkilöiden nimeämisestä;
7. alle 50 000 euron suuruisen vahingonkorvauksen myöntämisestä;
8. muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja muutoksenhakuun liittyvien lausuntojen hyväksymisestä sekä kanteluihin vastaamisesta;
9. korvausvaatimusten ja muiden hakemusten vireillepanosta;
10. helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa maksun, korvauksen tai saatavan suorittamisesta.

5.1.1 Tehtäväalueen tarkempi organisointi ja henkilöstön tehtävät

(HS 22 § 1. kohta)

Sosiaali- ja terveystalvaeluiden tehtäväalueen tutkimus- ja opinnäytteiden tutkimuslupien myöntämisessä noudatetaan erillistä strategisen ohjauksen antamaa ohjeistusta.

Sosiaali- ja terveystalvaeljohtaja siirtää toimivaltaansa hoitotarvikkeisiin liittyvissä asioissa seuraavasti:

- perus- ja erikoistason hoitotarvikevalikoimaa ja hoitotarvikejakelua koskevat asiat siirretään vastaavalle johtajaylilääkärille;
- tavanomaisten hoitotarvikkeiden käyttöä koskevat asiat siirretään vastaavalle hoitotyön johtajalle;
- arviointiyllilääkäri hyväksyy tai hylkää yli 10 000 euron arvoiset hoitotarvikkeiden hankintaesitykset Tuomi Logistiikan valmistelun perusteella;
- arviointiyllilääkäri esittelee vähintään 20 000 euron hoitotarvikkeiden hankintaesitykset hoitotarvike- ja menetelmätyöryhmälle Tuomi Logistiikan valmistelusta.

Hankintapäätökset tehdään luvun 6 Päätöksenteko hankintoja koskevissa asioissa toimivallan mukaisesti.

5.1.2 Sopimusten hyväksyminen ja sopimuksen aikaisista toimista kuten sopimuksen päättämisestä muiden kuin hankintojen osalta

(HS 22 § 2. kohta)

Sosiaali- ja terveystalvaeljohtaja siirtää toimivaltaa alaisilleen johtajille seuraavasti:

- palvelulinjajohtaja päättää yksinomaan omaa palvelulinjaansa tai useampaa palvelulinjansa toimialuetta koskevien sopimusten hyväksymisestä ja

sopimuksen aikaisista toimista kuten sopimuksen päättämisestä muiden kuin hankintojen osalta;

- *toimialuejohtaja päättää* yksinomaan omaa toimialuettaan tai useampaa toimialueensa vastuualuetta koskevien sopimusten hyväksymisestä ja sopimuksen aikaisista toimista kuten sopimuksen päättämisestä muiden kuin hankintojen osalta;
- *lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla ja avopalvelujen palvelulinjalla vastuualuejohtaja päättää* yksinomaan omaa vastuualuettaan koskevien sopimusten hyväksymisestä ja sopimuksen aikaisista toimista kuten sopimuksen päättämisestä muiden kuin hankintojen osalta;
- *professiojohtajat* voivat allekirjoittaa oppialaansa liittyvät koulutuksen ja harjoittelujen puitesopimukset

ellei hallintosäännössä tai tässä toimintasäännössä muuta määrätä (ks. luku 9).

5.1.3 Lausuntojen antaminen

(HS 22 § 3. kohta ja HS 25 § 5. kohta)

Sosiaali- ja terveystoiminta siirtää toimivaltaa (HS 22 §) alaisilleen johtajille seuraavasti:

- *hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri* vastaa Lupa- ja valvontaviraston, tuomioistuimen tai muiden toimijoiden lausuntopyyntöihin, joissa edellytetään nimenomaisesti vastaavan johtajaylilääkärin lausuntoa tai jotka koskevat terveydenhuoltolain 57 § mukaisia asioita, vaikka lausuntopyyntö koskisi sisällöllisesti yhtä palvelulinjaa. Selvyyden vuoksi todetaan, että yksittäistä potilasta koskevat lausuntopyynnöt eivät tule vastaavalle johtajaylilääkärille vastattavaksi, paitsi jos ne koskevat useampaa palvelulinjaa taikka niillä on laajempaa merkitystä.
- *hyvinvointialueen vastaava sosiaalihuollon johtaja* vastaa Lupa- ja valvontaviraston, tuomioistuimen tai muiden toimijoiden lausuntopyyntöihin, joissa edellytetään nimenomaisesti vastaavan sosiaalihuollon johtajan

lausuntoa vaikka lausuntopyyntö koskisi sisällöllisesti yhtä palvelulinjaa. Selvyyden vuoksi todetaan, että yksittäistä asiakasta koskevat lausuntopyynnot eivät tule vastaavalle sosiaali- ja terveyspalveluiden johtajalle vastattavaksi, paitsi jos ne koskevat useampaa palvelulinjaa taikka niillä on laajempaa merkitystä.

- *hyvinvointialueen hallintoylilääkäri* vastaa Lupa- ja valvontaviraston, valtioneuvoston oikeuskanslerin tai eduskunnan oikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyyntöihin muissa kuin kanteluasioissa sikäli kun vastaaminen ei kuulu vastaavan johtajaylilääkärin tehtäviin.

Palvelulinjajohtajan toimivaltaa (HS 25 §) siirretään seuraavasti:

- toimialuejohtaja antaa lausunnon koskien alaistaan toimintaa, jos se koskee useampaa vastuualuetta;
- vastuualuejohtaja antaa lausunnon koskien alaistaan toimintaa;
- lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla ja avopalvelujen palvelulinjalla palvelulinjajohtaja antaa lausunnon koskien alaistaan toimintaa, jos se koskee useampaa vastuualuetta;
- sairaalapalvelujen palvelulinjan psykiatria-toimialueella lausunnon antaa ylilääkäri koskien alaistaan toimintaa.

Lausunnoilla tarkoitetaan tässä kohtaa muita kuin valvontaan liittyviä lausuntoja (esim. kantelut, muistutukset, Potilasvahinkokeskus), joihin liittyvä toimivalta on määritelty luvussa 5.1.6 ja erillisissä delegointilitteissä tai joista on annettu erillinen ohjeistus.

Yksilöasioiden jaosto on delegoinut hallintosäännön 12 a § mukaista päätösvaltaansa koskien lausuntojen antamista päätöksissään 18.10.2023 § 270 ja 20.11.2024 § 547 viranhaltijoille. Mikäli viranhaltija ei voi lausunnossaan yhtyä jaoston aiempaan päätökseen, lausunto valmistellaan yksilöasioiden jaoston päätettäväksi.

5.1.4 Tulojen ja menojen hyväksyminen

(HS 22 § 4. kohta)

Sosiaali- ja terveystoiminta siirtää hallintosäännön 22 § kohdan 4 mukaista toimivaltaa alaisilleen johtajille seuraavasti:

- Laskuja ja muistiotoksitteita voivat hyväksyä palvelulinjajohtajat, toimialuejohtajat, vastuualuejohtajat, vastuuyksiköiden päälliköt ja hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri alaisensa toiminnan osalta.
- Soten palvelutuotannon johdossa laskuja ja muistiotoksitteita voi hyväksyä myös vastaava hallintopäällikkö.
- Avopalvelujen palvelulinjalla laskuja ja muistiotoksitteita voivat hyväksyä myös sosiaali- ja terveystoiminta johtaja, hoitotyön päälliköt, palvelupäälliköt, kuntoutuspäälliköt, johtavat erityistyöntekijät ja johtavat sosiaalityöntekijät.
- Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjalla laskuja ja muistiotoksitteita voivat hyväksyä myös koordinoiva ostopalvelupäällikkö, ostopalvelupäälliköt, talouspäällikkö ja hallintopäällikkö.
- Sairaalapalvelujen palvelulinjalla laskuja ja muistiotoksitteita voi hyväksyä myös johtamisen tuen palveluiden hallintopäällikkö ja talouspäällikkö sekä lähisairaalat -toimialueella ylihoitajat, hoitotyön päälliköt ja polikliiniset ja asumisen lääkäripalvelut -vastuualueella palvelupäällikkö.

Laskujen hyväksymisoikeus on myös varahenkilöllä, joka suorittaa vakituisen viran tai toimenhaltijan estyneenä ollessa tämän virka- tai työtehtäviä. Laskujen ja muistiotoksitteiden hyväksyntään liittyvä tarkempi ohjeistus on toimintasäännön kohdassa 8.4.

5.1.5 Vahingonkorvaukset

(HS 22 § 7. kohta)

Sosiaali- ja terveystoiminta siirtää toimivaltaa alaisilleen johtajille seuraavasti:

- *palvelulinjajohtaja päättää palvelulinjallaan 5 000–50 000 euron vahingonkorvauksen myöntämisestä;*
- *toimialuejohtaja päättää toimialueellaan alle 5 000 euron vahingonkorvauksen myöntämisestä;*
- *lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla vastuualuejohtajat ja avopalvelujen palvelulinjalla vastuualuejohtajat päättävät omalla vastuualueellaan alle 5 000 euron vahingonkorvauksen myöntämisestä;*
- *vastuualuejohtaja päättää vastuualueellaan hyvinvointialueesta johtuvasta syystä peruuntuneesta vastaanottokäynnistä asiakkaalle aiheutuneiden kulujen korvaamisesta. Tämä koskee erityisesti matkakustannuksia.*

5.1.6 Muutoksenhakuoikeuden käyttäminen ja siihen liittyvien lausuntojen hyväksyminen sekä kanteluihin vastaaminen

(HS 22 § 8. kohta)

Sosiaali- ja terveystoimialue siirtää toimivaltaa alaisilleen johtajille seuraavasti:

- *toimialuejohtaja päättää muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja siihen liittyvien lausuntojen hyväksymisestä toimialueelleen kuuluvassa asiassa. Muutoksenhakuoikeuden käyttämisessä tulee konsultoida hyvinvointialueen lakiyksikköä. Lakiyksikkö myös avustaa tarvittaessa lausuntojen vaatimissa juridisissa kysymyksissä.*
- *Vastuualuejohtajat lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla ja avopalvelujen palvelulinjalla kuntoutuksen toimialueen vastuualuejohtajia lukuun ottamatta, päättävät muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja siihen liittyvien lausuntojen hyväksymisestä omalle vastuualueelleen kuuluvassa asiassa. Palvelulinjajohtaja päättää muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja siihen liittyvien lausuntojen hyväksymisestä useampaa vastuualuetta*

- koskevista asioista lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla sekä avopalvelujen palvelulinjalla kuntoutuksen toimialuetta lukuun ottamatta
- *hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri* päättää muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja siihen liittyvien lausuntojen hyväksymisestä asioissa, joissa edellytetään nimenomaisesti vastaavan johtajaylilääkärin lausuntoa tai jotka koskevat terveydenhuoltolain 57 § mukaisia asioita, vaikka lausuntopyyntö koskisi sisällöllisesti yhtä palvelulinjaa. Selvyyden vuoksi todetaan, että yksittäistä potilasta koskevat lausuntopyynnöt eivät tule vastaavalle johtajaylilääkärille vastattavaksi, paitsi jos ne koskevat useampaa palvelulinjaa taikka niillä on laajempaa merkitystä.
  - *hyvinvointialueen vastaava sosiaalihuollon johtaja* päättää muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja siihen liittyvien lausuntojen hyväksymisestä asioissa, joissa edellytetään nimenomaisesti vastaavan sosiaalihuollon johtajan lausuntoa vaikka lausuntopyyntö koskisi sisällöllisesti yhtä palvelulinjaa. Selvyyden vuoksi todetaan, että yksittäistä asiakasta koskevat lausuntopyynnöt eivät tule vastaavalle sosiaalihuollon johtajalle vastattavaksi, paitsi jos ne koskevat useampaa palvelulinjaa taikka niillä on laajempaa merkitystä.
  - *Avopalveluiden palvelulinjan osalta* terveydenhuoltoa koskeviin kanteluihin vastaa vastuualuejohtaja vastuualueelta, jonka toimintaan kantelu kohdistuu. Kuntoutuksen toimialueella kanteluihin vastaa toimialuejohtaja. Mikäli kantelu kohdistuu useammalle vastuualueelle, kanteluun vastaa hallintoylilääkäri.
  - *Avopalveluiden palvelulinjan osalta* sosiaalihuoltoa koskeviin kanteluihin vastaa vastuualuejohtaja vastuualueelta, jonka toimintaan kantelu kohdistuu. Mikäli kantelu kohdistuu useammalle vastuualueelle, kanteluun vastaa ensisijaisesti työikäisten sosiaalipalveluiden vastuualuejohtaja ja toissijaisesti asumisen ja osallisuuden sosiaalipalveluiden vastuualuejohtaja.

Jos kantelu kohdistuu kaikille kolmelle avopalveluiden sosiaalihuollon vastuualueille, vastaaja on palvelulinjajohtaja.

- *Sairaalapalveluiden palvelulinjan osalta* yhtä toimialuetta koskeviin kanteluihin vastaa toimialuejohtaja. Mikäli kantelu kohdistuu useammalle toimialueelle, kanteluun vastaa hallintoylilääkäri.
- *Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelulinjan osalta* sosiaalihuoltoa koskeviin kanteluihin vastaavat palvelulinjajohtaja ja vastuualuejohtajat sekä terveydenhuoltoa osuutta koskeviin kanteluihin vastaa hoitovastuun määräytymisen näkökulmasta hallintoylilääkäri.
- *Ikäihmisten ja vammaisten palveluiden palvelulinjan osalta* kanteluihin vastaavat palvelulinjajohtaja, toimialuejohtajat sekä terveydenhuollon osuutta koskeviin osioihin hoitovastuun määräytymisen näkökulmasta hallintoylilääkäri.
- *Hyvinvointialueen hallintoylilääkäri ja vastaava sosiaalihuollon johtaja* vastaavat kanteluihin, jotka koskevat useampaa palvelulinjaa.
- *Hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri ja vastaava sosiaalihuollon johtaja* vastaavat sellaisiin kanteluihin, joissa nimenomaisesti edellytetään vastaavan johtajaylilääkärin tai vastaavan sosiaalihuollon johtajan lausuntoa, vaikka kantelu koskisi sisällöllisesti yhtä palvelulinjaa.
- *Hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri vastaa kanteluihin, jotka koskevat terveydenhuoltolain 57 § mukaisia asioita.*
- *Mikäli Lupa- ja valvontaviraston, valtioneuvoston oikeuskanslerin tai eduskunnan oikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyyntö koskee sosiaalihuollon ja terveydenhuollon asiaa kahdella tai useammalla palvelulinjalla, vastauksen selvitys- ja lausuntopyyntöön antaa hallintoylilääkäri tai vastaava sosiaalihuollon johtaja sen mukaisesti, koskeeko asia ensisijaisesti terveydenhuoltoa tai sosiaalihuoltoa edellyttäen, että terveydenhuollon asiassa ei edellytetä nimenomaisesti vastaavan*

johtajaylilääkärin lausuntoa tai asia ei koske terveydenhuoltolain 57 § mukaisia asioita.

- *Palveluntuottajaa koskeviin kanteluihin, jotka koskevat terveydenhuoltoa, vastaa hallintoylilääkäri.*
- *Palveluntuottajaa koskeviin kanteluihin, jotka koskevat sosiaalihuoltoa, vastaa palvelusta vastaava toimialuejohtaja (ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinja) tai vastuualuejohtaja (lasten, nuorten ja perheiden sekä avopalvelujen palvelulinjat).*

5.1.7 Korvausvaatimusten ja muiden hakemusten vireillepano

(HS 22 § 9.kohta)

Sosiaali- ja terveysjohtaja siirtää toimivaltaa alaisilleen johtajille seuraavasti:

- *palvelulinjajohtaja päättää palvelulinjaansa koskevissa asioissa korvausvaatimusten ja muiden hakemusten vireillepanosta.*
- *toimialuejohtaja päättää toimialuettaan koskevissa asioissa korvausvaatimusten ja muiden hakemusten vireillepanosta.*
- *Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla ja avopalvelujen palvelulinjalla, kuntoutuksen toimialuetta lukuun ottamatta vastuualuejohtaja päättää omaa vastuualuettaan koskevissa asioissa korvausvaatimusten ja muiden hakemusten vireillepanosta.*

Selvyyden vuoksi todetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan asioissa korvausvaatimusten ja hakemusten vireillepanosta päättää tarvittaessa se viranhaltija, jolle päätösvalta asiakasasioissa on delegoitu.

5.1.8 Helpotuksen tai vapautuksen myöntäminen yksittäistapauksessa maksun, korvauksen tai saatavan suorittamisesta

(HS 22 § 10. kohta)

Sosiaali- ja terveystoiminta siirtää toimivaltaansa asiakasmaksulain (734/1992) 11 §:n mukaisessa maksun perimättä jättämisessä tai alentamisessa talouden asiakaslaskutuksen viranhaltijoille seuraavasti:

- Asiakaslaskutuksen viranhaltija päättää terveystoimintojen asiakasmaksujen perimättä jättämisestä tai alentamisesta yksittäistapauksessa asiakkaan anomuksesta.
- Asiakaslaskutuksen viranhaltija päättää ikäihmisten pitkäaikaisen laitoshoidon, ympärivuorokautisen palveluasumisen, kotona annettavien palvelujen, asumista tukevien palvelujen, perhehoidon sekä omaishoidon vapaan aikaisen palvelun asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta asiakkaan anomuksesta.
- Asiakaslaskutuksen viranhaltija päättää mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumispalveluiden asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta asiakkaan anomuksesta, kuitenkin niin, että vapautuksen myöntämisen oikeus säilyy myös työikäisten sosiaalipalveluiden sosiaalityöntekijöillä.

HS 22 § 10 kohdan vapautuksen tai helpotuksen myöntäminen ei koske

- hyväksyttävästä syystä käyttämättä jätetystä palvelusta perittävää maksua (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 3 § 1. mom.), joka poistetaan toimintayksikössä;
- tilannetta, jossa potilas on otettu sairaalahoitoon suunnitellusti hoidonvarauspotilaana eikä tutkimusta tai hoitoa voida toteuttaa sairaalasta johtuvasta syystä. Tällöin toimitaan Taysin suoritekäsikirjan ohjeistuksen mukaisesti;
- itsenäistymisvarojen ja välitystilien miinussaldojen korvaamista hyvinvointialueen varoista ja niiden perimättä jättämistä asiakkaalta, joista päättää talouspalvelujen talouspalvelupäällikkö.

Edellä mainittujen kohtien sosiaali- ja terveystoiminta päättää viimekädessä, minkä palvelulinjan, toimialueen tai vastuualueen johtajan tai muun viranhaltijan päätettäväksi ko. asia kuuluu, mikäli päätöksenteko-oikeudesta on epäselvyyttä.

5.1.9 Projektin omistajan tehtävät ja päätösvalta

(HS § 22, 1. 2. 4. ja 9. kohdat)

Sosiaali- ja terveystalveluiden tehtävälueen projektien päätöksenteossa ja hallinnassa noudatetaan projektimallia koskevaa toimintaohjetta.

Projektin omistaa ja omistajan päätöksenteosta vastaa toimivaltansa perusteella tehtävälueen, palvelulinjan, toimialueen tai vastuualueen johtaja, vastaava johtajaylilääkäri, vastaava sosiaalihuollon johtaja tai vastaava hoitotyön johtaja (= projektin toimivaltainen omistaja), jonka alaista toimintaa tai palveluja projektilla pääosin muutetaan, kehitetään tai uudistetaan, ellei muualla ole toisin määrätty.

Tehtäväluejohtaja päättää epäselvissä tapauksissa kuka on projektin toimivaltainen omistaja.

Projekteihin liittyvistä hankinnoista päättää kuitenkin hankintarajojen mukaisesti päätösvaltainen viranomainen. Tilausten osalta Kori- ja Paketti-tilauksia voi hyväksyä projektin toimivaltainen omistaja.

Projektien osalta laskut ja muistiotositteet hyväksyy projektin toimivaltainen omistaja. Laskujen asiatarkastajat määritetään työtehtävien mukaisesti kustannuspaikkatasoisesti. Laskujen ja muistiotositteiden hyväksyjiin liittyvä tarkempi ohjeistus on toimintasäännön kohdassa 8.4.

5.2 Sosiaali- ja terveysjohtajan hallintosäännön 28 §:n mukaisen toimivallan siirtäminen

Sosiaali- ja terveysjohtaja

1. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntöön perustuvista palveluista ja niiden myöntämisestä aluehallituksen hyväksymien perusteiden

mukaisesti, ellei päätösvalta kuulu lain tai hallintosäännön perusteella toiselle viranomaiselle tai viranhaltijalle;

2. määrää viranhaltijat, jotka toimivat sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tarkoittamina sosiaalihuollon johtavina viranhaltijoina sekä muut toimialan erityislainsäädännön nojalla määrättävät viranhaltijat;

3. päättää alaisensa viranomaisen asiakasmaksupäätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset;

4. päättää sote-erityislainsäädäntöön perustuvia tehtäviä suorittavista viranhaltijoista;

5. huolehtii osaltaan hyvinvointialueen varautumiseen liittyvistä tehtävistä;

6. käyttää päätösvaltaa vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa hallintosäännössä määrätyllä tavalla.

5.2.1 Erityislainsäädäntöön perustuvat palvelut

(HS 28 § 1. ja 4. kohta)

Sosiaali- ja terveysjohtaja siirtää toimivaltaa seuraavasti:

- Sosiaalisen luototuksen tehtävät (luoton myöntäminen, maksuohjelma, vapaakuukausijaksot) talouden tukipalvelujen palvelupäällikölle.
- Itsenäistymisvaroihin ja välitystileihin liittyvän sosiaalihuollon tietojärjestelmiin tehtävän päätöksenteon talouden tukipalvelujen palvelupäällikölle.
- Rajattujen lääkevarastojen tarkastuksiin liittyvät tehtävät tukipalvelujen valvontatehtävien yksikössä toimiville valvonta-asiantuntijoille, joilla on lääkelain (395/1987) § 71 mukainen koulutus ja osaaminen.
- Tartuntataudeista vastaavien lääkäreiden nimeäminen (Tartuntatautilaki 1227/2016, 9 §) vastaavalle johtajaylilääkärille.

5.2.2 Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tarkoittamat sosiaalihuollon johtavat viranhaltijat sekä muut toimialan erityislainsäädännön nojalla määrättävät viranhaltijat

(HS 28 § 2. kohta)

Tukipalvelujen tehtäväalueen valvonta ja asiamiestoiminta -vastuualueen palvelupäällikkö toimii yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain ja yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain mukaisena hyvinvointialueen viranhaltijana.

5.2.3 Asiakasmaksuista tehtävät oikaisuvaatimukset

(HS 28 § 3.kohta)

Sosiaali- ja terveystoiminta siirtää toimivaltaa seuraavasti:

- Vastuualuejohtaja päättää alaisensa toiminnan osalta viranomaisen asiakasmaksupäätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset.
- Sairaalapalvelujen palvelulinjan psykiatria-toimialueella ylilääkäri päättää vastuuyksikkönsä osalta viranomaisen asiakasmaksupäätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset.
- Itsenäistymisvarojen ja välitystilien miinussaldojen korvaamisesta hyvinvointialueen varoista ja niiden perimättä jättämisestä asiakkaalta päättää talouspalvelujen talouspalvelupäällikkö tai talouspalvelujohtaja.

Hankinnasta päättävällä on oikeus allekirjoittaa hankintasopimus sekä tehdä siihen liittyvät päätökset ja ratkaisut hankintavaltuuksien rajoissa, ellei hallintosäännössä muuta määrätä.

Sosiaali- ja terveysjohtaja siirtää toimivaltaa alaisilleen johtajille seuraavasti:

- *Palvelulinjajohtaja päättää* alaisensa toiminnan osalta irtaimen omaisuuden sekä palvelujen hankinnasta sekä näihin päätöksiin liittyvien sopimusten hyväksymisestä käyttösunnitelman rajoissa enintään 10 000 000 euroon saakka. Selvyden vuoksi todetaan, että mikäli hankinta koskee useampaa palvelulinjaa, päätöksen enintään 10 000 000 euroon saakka tekee sosiaali- ja terveysjohtaja.
- *Toimialuejohtaja päättää* alaisensa toiminnan osalta irtaimen omaisuuden sekä palvelujen hankinnasta sekä näihin päätöksiin liittyvien sopimusten hyväksymisestä käyttösunnitelman rajoissa enintään 500 000 euroon saakka. *Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla ja avopalvelujen palvelulinjalla, kuntoutuksen toimialuetta lukuun ottamatta tämä toimivalta osoitetaan vastuualuejohtajille.*
- *Sairaalapalvelujen ja ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjalla sekä avopalvelulinjan kuntoutuksen toimialueella vastuualuejohtaja päättää* alaisensa toiminnan osalta irtaimen omaisuuden sekä palvelujen hankinnasta sekä näihin päätöksiin liittyvien sopimusten hyväksymisestä käyttösunnitelman rajoissa enintään 100 000 euroon saakka.
- *Hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri päättää* valmiuskeskuksen toiminnan osalta irtaimen omaisuuden sekä palvelujen hankinnasta sekä näihin päätöksiin liittyvien sopimusten hyväksymisestä käyttösunnitelman rajoissa enintään 100 000 euroon saakka.

Vastuuyksikön päällikkö voi hankkia käyttösunnitelman rajoissa alaisensa toiminnan osalta alle 15 000 euron (ilman arvonlisäveroa) arvosta palveluja hyväksymällä niitä koskevat hankintamuistiot sekä käyttötalouden irtainta omaisuutta (jota ei voi tilata Korista) hyväksymällä Tuomi Logistiikalle osoitettavat hankintaesitykset. Avopalvelujen palvelulinjalla edellä oleva koskee myös

sosiaali- ja terveystieteiden johtajaa, kehittämistiimin ylilääkäriä, hoitotyön päälliköitä, kuntoutuspäälliköitä, palvelupäälliköitä ja erityishenkilöstö-vastuuyksikön johtavia erityistyöntekijöitä. Edellä todettu ei koske sairaalapalvelulinjaa lukuun ottamatta sairaalapalvelulinjan lähisairaalat-toimialuetta, jolla ylihoitajat, palvelupäälliköt ja hoitotyön päälliköt voivat tehdä edellä kuvattuja hankintoja 10 000 euroon saakka sekä psykiatrian toimialuetta, jolla vastaava oikeus on ylilääkäreillä ja ylihoitajilla.

Jos sosiaalityöntekijä, asiakasohjaaja tai muu sosiaalihuollon viranhaltija tekee palvelun myöntämistä koskevan päätöksen asiakkaalle palveluun, josta Pirkanmaan hyvinvointialueella ei ole voimassa olevaa sopimusta, on kyseessä hankinta, jossa noudatetaan päätösvallan osalta edellä määriteltyjä hankintarajoja ja Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjeistuksia.

Sosiaalityöntekijän tai muun sosiaalihuollon viranhaltijan myöntäessä asiakkaalle toimeentulotukena tavaroita tai palveluja, kyseessä on avustuksen antaminen kotitaloudelle, ei hankinta.

Hankinnoissa tulee noudattaa hyvinvointialueen hankintaohjetta.

8 Päätöksenteko henkilöstöhallinnollisissa asioissa

Hallintosäännön 44 § perustuen:

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen tehtäväalueella päättää tehtäväalueen johtaja (viranhaltijalaki 24 §).

Siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen päättää palvelulinjan sisällä toimialueelta toiselle palvelulinjajohtaja, toimialueen sisällä toimialuejohtaja. Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla ja avopalvelujen palvelulinjalla siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen päättää oman vastualueensa sisällä vastuualuejohtaja.

Hallintosäännön 45 § perustuen:

Henkilöstön ottamisessa ja siihen liittyvissä delegoinneissa noudatetaan yhden yli -periaatetta, ellei tässä hallintosäännössä toisin määrätä. Poikkeukset yhden yli -periaatteeseen on mainittu hallintosäännössä.

Tehtäväalueen johtaja ottaa alaisensa henkilöstön käyttösuunnitelman mukaisissa rajoissa, jollei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Toimialuejohtaja ottaa vastuuyksiköiden päälliköt.

Vastuualuejohtaja ottaa vastuuyksiköiden henkilöstön vastuuyksikön päällikön esittelystä.

Niillä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäväalueen palvelulinjoilla, joilla ei ole toimialueita, palvelulinjajohtaja ottaa vastuuyksiköiden päälliköt.

Tehtäväaluejohtaja, toimialuejohtaja tai vastuualuejohtaja voi siirtää suorittavan henkilöstön ottamisen henkilöstöasioista vastaavalle esihenkilölle, jos se on henkilöstön joustavan rekrytoinnin kannalta tarkoituksenmukaista ja poiketen yhden yli -periaatteesta.

Koeajan määrittämisestä tai siitä sopimisesta ja koeajan pituudesta päättää se, joka ottaa viran- tai toimenhaltijan hyvinvointialueen henkilöstöhallinnon antamien ohjeiden mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystalouden tehtäväalueella suorittavaan henkilöstöön rinnastetaan palvelulinjojen, toimialueiden ja vastuualueiden johtamisen tuen palvelujen henkilöstö. Sairaalapalvelulinjan johtamisen tuen palveluiden hoitotyön johtajan ja ylilääkärin ottaa tehtäväaluejohtaja yksi yli -periaatteella.

Henkilöstön ottamista määrittelevää toimivaltaa siirrettään luvuissa 8.1.–8.5.

Todetaan, että sosiaali- ja terveystalouden johtaja ottaa vastuualuejohtajat.

Taloustalouden johtajan 20.2.2023 tekemän päätöksen § 24/2023 mukaisesti hankehenkilöstön ottaa yksikkö, johon rahoitus on kohdistettu.

Hallintosäännön 46 § perustuen:

Palvelussuhteeseen ottaja päättää uuden henkilön palkasta hyvinvointialueen palkkalinjausten mukaisesti sekä talousarvion ja käyttösuunnitelman rajoissa.

Muista henkilöstön palkan tarkistamisista päättää palvelussuhteeseen ottaja noudattamalla hyvinvointialueen henkilöstöohjeita ja tehtäväalueen toimintasääntöä. Palkan tarkistamisissa on noudatettava yhden yli -periaatetta.

Palvelussuhteeseen ottaja tekee kaikki palkkauspäätökset. Palkan tarkistamista koskevissa päätöksissä noudatetaan kuitenkin poikkeuksetta yhden yli -periaatetta. Jos suorittavalla tasolla esihenkilö toimii ottajana, palkan tarkistamisesta päättää esihenkilön esihenkilö.

Sosiaali- ja terveystalvelujen tehtäväalueella palkkauksesta päättävä tai hänen määräämänsä pyytää palkkausta koskevista ratkaisuksista etukäteen tehtäväalueen/palvelulinjan henkilöstöpäällikön kannanoton. Henkilöstöpäällikkö käy asiasta tarvittaessa keskustelun tehtäväaluejohtajan/palvelulinjajohtajan kanssa.

Palkkauksessa noudatetaan henkilöstöhallinnon ohjeistuksia.

Hallintosäännön 48 § perustuen:

Vuoden tai sen ylittävistä harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista ja sijaisen ottamisesta siihen päättää palvelussuhteeseen ottaja.

Muista virka- ja työehtosopimukseen perustuvista henkilöstöhallinnollisista asioista päättää esihenkilö (muun muassa alle vuoden kestävät virka- ja työvapaat ja saldovapaat).

Niissä asioissa, jotka sisältävät julkisen vallan käyttöä ja edellyttävät valituskelpoisen päätöksen tekemistä, toimivaltaa voi siirtää vain virkasuhteiselle esihenkilölle.

Päätösvallan käytössä on noudatettava hyvinvointialueen henkilöstöohjeita.

Edellä mainittua toimivaltaa siirretään luvuissa 8.1.–8.5.

Hallintosäännön 48a § perustuen:

Hyvinvointialuejohtaja tai hänen määräämänsä hyväksyy virka- ja työehtosopimukseen perustuvat paikallissopimukset.

Tehtäväaluejohtaja tai hänen määräämänsä hyväksyy yksilöä tai ammattiryhmää koskevien palvelussuhteisiin liittyvien riita-asioiden neuvottelusopimukset.

Hallinnon johtosäännössä (voimaan 5.2.2025) hallintosäännön 48a §:n mukaista päätösvaltaa virka- ja työehtosopimukseen perustuvien paikallissopimusten hyväksymisen osalta on siirretty seuraavasti:

Yksittäistä tehtäväaluetta koskevien paikallissopimusten hyväksymisestä päättää tehtäväaluejohtaja. Useampaa tehtäväaluetta koskevien paikallissopimusten hyväksymisestä päättää henkilöstöjohtaja.

Sosiaali- ja terveystoiminta johtaja siirtää 48a §:n mukaista toimivaltaansa seuraavasti yksilöä tai ammattiryhmää koskevien palvelussuhteisiin liittyvien riita-asioiden neuvottelusopimusten osalta:

- Sisäiset paikallisneuvottelut, joista syntyy pöytäkirja: palvelulinjajohtaja hyväksyy palvelussuhdepäällikön allekirjoittaman pöytäkirjan ja toimeenpanee neuvottelusopimuksen viranhaltijapäätöksellä.
- Ulkoiset neuvottelut, joista syntyy sovintosopimus: palvelulinjajohtaja allekirjoittaa palvelussuhdepalveluiden neuvotteleman ja valmisteleman sovintosopimuksen ja toimeenpanee sovintosopimuksen viranhaltijapäätöksellä.

Muutoin toimivalta henkilöstöhallinnollisissa asioissa määräytyy hallintosäännön osan IV sisäisessä verkossa olevien henkilöstöhallinnon ohjeiden mukaisesti kuitenkin niin, että sopimuksen ulkomailla tehtävästä etätyöstä tekee:

- toimialuejohtaja sairaalapalvelujen sekä ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjoilla;
- vastuualuejohtaja avopalvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjoilla;
- palvelulinjajohtaja palvelulinjan johtamisen tuen palveluissa sekä toimialuejohtajan (saipa, ikivapa) tai vastuualuejohtajan (lanupe, avopalvelut) osalta;
- sosiaali- ja terveysjohtaja tehtäväalueen johtamisen tuen palveluissa.

Seuraavassa kuvataan **palvelulinjoittain** henkilöstöhallinnollinen päätöksenteko hallintosääntöön (45 § ja 48 §) ja sen pohjalta tehtäviin toimivaltasiirtoihin perustuen:

8.1 Sosiaali- ja terveysten palvelujen tehtäväalueen johtamisen tuen palvelut

Hyvinvointialueen vastaava johtajaylilääkäri ottaa sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen henkilöstön.

Vastaava hallintopäällikkö ottaa tehtäväalueen johtamisen tuen palvelujen määräaikaisen työsopimussuhteisen henkilöstön. Vakinaisen henkilöstön ottamisessa noudatetaan HS § 45 mukaista yhden yli -periaatetta.

HS 48 §:n mukaan vuoden tai sen ylittävistä harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista ja sijaisen ottamisesta siihen päättää palvelussuhteeseen ottaja. Muista virka- ja työehtosopimukseen perustuvista henkilöstöhallinnollisista asioista päättää esihenkilö.

8.2 Avopalvelut

Palvelulinjajohtaja ottaa palvelulinjansa johtamisen tuen palveluiden henkilöstön, kehittämistiimin ylilääkärin ja vastuuyksiköiden päälliköt kuntoutuksen toimialuetta lukuun ottamatta.

Sosiaali- ja terveystieteiden johtaja ottaa kehittämistiimin henkilöstön.

Kuntoutuksen toimialuejohtaja ottaa toimialueensa vastuuyksiköiden päälliköt, johtavat erityistyöntekijät sekä toimialueen yhteisen hallinnollisen henkilöstön.

Vastuualuejohtaja ottaa esihenkilön virka- tai työsuhteeseen, sekä vastuualueen yhteisen hallinnollisen henkilöstön kuntoutuksen toimialuetta lukuun ottamatta.

Sosiaalipalvelujen vastuualueilla palvelupäällikkö:

- ottaa alaisensa vastuuyksiköiden henkilöstön virka- tai työsuhteeseen vastuualuejohtajan linjauksen mukaisesti. Virkasuhteeseen voi ottaa palvelupäällikkö, joka on itse viranhaltija. Muussa tapauksessa virkasuhteisen henkilöstön ottaa vastuualuejohtaja.
- ottaa alaisensa määräaikaisen henkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti pois lukien ei-harkinnanvaraisten poissaolojen sijaisuudet.

Vastaanottopalvelujen vastuualueella vastuuyksikön päällikkö (ylilääkäri)

- ottaa vastuuyksikkönsä lääkäri- ja hallinnollisen henkilöstön virka- tai työsuhteeseen vastuualuejohtajan linjauksen mukaisesti. Virkasuhteeseen voi ottaa vastuuyksikön päällikkö, joka on itse viranhaltija. Muussa tapauksessa virkasuhteisen henkilöstön ottaa vastuualuejohtaja.
- ottaa määräaikaisen lääkäri- ja hallinnollisen henkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti pois lukien ei-harkinnanvaraisten poissaolojen sijaisuudet.

Vastaanottopalvelujen vastuualueella hoitotyön päällikkö:

Pirkanmaan hyvinvointialue

- ottaa vastuuyksikkönsä hoitohenkilöstön virka- tai työsuhteeseen vastuualuejohtajan linjauksen mukaisesti. Virkasuhteisen henkilöstön ottaa vastuualuejohtaja.
- ottaa määräaikaisen hoitohenkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti pois lukien ei-harkinnanvaraisten poissaolojen sijaisuudet.

Kuntoutuksen toimialueella palvelupäällikkö, kuntoutuspäällikkö, johtava erityistyöntekijä ja mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastuualueella palvelupäällikkö:

- ottaa vastuuyksikkönsä hoito- ja erityishenkilöstön virka- tai työsuhteeseen vastuualuejohtajan linjauksen mukaisesti. Virkasuhteisen henkilöstön ottaa vastuualuejohtaja.
- ottaa määräaikaisen hoito- ja erityishenkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti pois lukien ei-harkinnanvaraisten poissaolojen sijaisuudet.

Suun terveydenhuollon vastuualueilla vastuualuejohtaja

- ottaa vastuualueensa hammaslääkärihenkilöstön virka- tai työsuhteeseen palvelulinjajohtajan linjauksen mukaisesti.
- ottaa määräaikaisen hammaslääkärihenkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi palvelulinjajohtajan linjausten mukaisesti pois lukien ei-harkinnanvaraisten poissaolojen sijaisuudet.

Suun terveydenhuollon vastuualueilla palvelupäällikkö ja suun hoitotyön päällikkö:

- ottaa vastuuyksikkönsä hoito- ja hallinnollisen henkilöstön virka- tai työsuhteeseen vastuualuejohtajan linjauksen mukaisesti. Virkasuhteeseen voi ottaa palvelupäällikkö, joka on itse viranhaltija. Muussa tapauksessa virkasuhteisen henkilöstön ottaa vastuualuejohtaja.

- ottaa määräaikaisen hoito- ja hallinnollisen henkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti pois lukien ei-harkinnanvaraisten poissaolojen sijaisuudet.

Esihenkilö ottaa määräaikaisen henkilöstön alle 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti.

8.3 Sairaalapalvelut

HS 48 §:n mukaan vuoden tai sen ylittävistä harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista ja sijaisen ottamisesta siihen päättää palvelussuhteeseen ottaja. Muista virka- ja työehtosopimukseen perustuvista henkilöstöhallinnollisista asioista päättää esihenkilö, jollei tässä kohdassa 8.3 toisin määritellä.

Palvelulinjajohtaja ottaa palvelulinjansa johtamisen tuen palveluiden henkilöstön hoitotyön johtajaa ja ylilääkäreitä lukuun ottamatta sekä ylihoitajat, hoitotyön päälliköt ja palvelupäälliköt.

- Palvelulinjajohtaja toimii toimialuejohtajan ja johtamisen tuen palveluiden henkilöstön esihenkilönä, jollei palvelulinjajohtaja ole delegoinut tätä päätösvaltaa.

Toimialuejohtaja ottaa vastuualuejohtajia, ylihoitajia, hoitotyön päälliköitä ja palvelupäälliköitä lukuun ottamatta toimialueensa määräaikaisen ja vakituisen henkilöstön siltä osin kuin otto-oikeutta ei ole tässä kohdassa 8.3 jäljempänä määritelty toisaalle tai jollei toimialuejohtaja ole delegoinut päätösvaltaa.

- Toimialuejohtaja toimii toimialueen ylihoitajien, hoitotyön päälliköiden, palvelupäälliköiden, vastuualuejohtajien sekä muun välittömän alaisensa henkilöstön esihenkilönä jollei toimialuejohtaja ole delegoinut tätä päätösvaltaa.

Vastuualuejohtaja ottaa vastuualueensa määräaikaiset lääkärit sekä määräaikaisen ja vakituisen erityishenkilöstön, jollei vastuualuejohtaja ole delegoinut päätösvaltaa. Lähisairaalat-toimialueella vastuualuejohtaja ottaa lisäksi vakituiset lääkärit.

- Vastuualuejohtaja toimii vastuualueensa henkilöstön esihenkilönä, jollei esihenkilön tehtävää ole jäljempänä tässä kohdassa 8.3 määritelty ylilääkärille, ylihoitajalle, hoitotyön päällikölle, palvelupäällikölle tai osastonhoitajalle tai jollei vastuualuejohtaja ole delegoinut tätä päätösvaltaa.

Vastuualueen ylihoitaja, hoitotyön päällikkö tai palvelupäällikkö ottaa vastuualueensa tai -alueidensa hoito- ja sihteerihenkilöstön sekä huoltohenkilöstön siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole jäljempänä tässä kohdassa 8.3 määritelty osastonhoitajalle. Lähisairaalat-toimialueella ylihoitaja, hoitotyön päällikkö ja palvelupäällikkö ottavat vastuuyksikkönsä/-yksiköidensä hoito- ja sihteerihenkilöstön siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole jäljempänä tässä kohdassa 8.3 määritelty osastonhoitajalle.

- Vastuualueen ylihoitaja, hoitotyön päällikkö tai palvelupäällikkö toimii vastuualueensa tai -alueidensa hoito- ja sihteerihenkilöstön sekä huoltohenkilöstön esihenkilönä siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole jäljempänä tässä kohdassa 8.3 määritelty osastonhoitajalle.
- Lähisairaalat-toimialueella ylihoitaja, hoitotyön päällikkö tai palvelupäällikkö toimii vastuuyksikkönsä/-yksiköidensä hoito- ja sihteerihenkilöstön esihenkilönä siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole jäljempänä tässä kohdassa 8.3 määritelty osastonhoitajalle.

Lähisairaalat- ja psykiatria -toimialueilla ylilääkäri ottaa vastuuyksikkönsä/yksiköidensä määräaikaiset lääkärit (enintään 12 kk).

- Lähisairaalat- ja psykiatria-toimialueilla ylilääkäri toimii vastuuyksikkönsä/yksiköidensä lääkäreiden esihenkilönä.

Osastonhoitaja ottaa toimintayksikkönsä määräaikaisen (enintään 6 kuukauden) hoito- ja sihteerihenkilöstön

- Osastonhoitaja toimii toimintayksikkönsä hoito- ja sihteerihenkilöstön esihenkilönä. Osastonhoitaja päättää toimintayksikkönsä hoito- ja sihteerihenkilöstön vuosilomat, harkinnanvaraiset poissaolot (korkeintaan 7 peräkkäistä päivää) pois lukien koulutuspoissaolot (jollei niitä koskevaa

päätösvaltaa ole erikseen osastonhoitajalle delegoitu), lakisääteiset poissaolot (esim. opintovapaan, perhevapaan sekä merkkipäivät), sairauspoissaolot ja osittaiset työajat (enintään 3 kuukauden ajalta). Muista virka- ja työehtosopimukseen perustuvista henkilöstöhallinnollisista asioista päättää ylihoitaja, hoitotyön päällikkö tai palvelupäällikkö.

8.4 Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

Palvelulinjajohtaja ottaa palvelulinjansa johtamisen tuen palveluiden henkilöstön.

Toimialuejohtaja ottaa vastuuyksiköiden päälliköt ja toimialueensa hallinto ja yhteiset -henkilöstön.

Vastuualuejohtaja ottaa esihenkilön ja tiiminvetäjän virka- tai työsuhteeseen sekä vastuualueensa hallinto ja yhteiset henkilöstön.

Vastuuyksikön päällikkö ottaa

- vastuuyksiköiden henkilöstön toistaiseksi voimassa olevaan virka- tai työsuhteeseen vastuualuejohtajan linjauksen mukaisesti. Virkasuhteeseen voi ottaa vastuuyksikön päällikkö, joka on itse viranhaltija. Muussa tapauksessa virkasuhteisen henkilöstön ottaa vastuualuejohtaja.
- määräaikaisen henkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti.

Esihenkilö ottaa määräaikaisen henkilöstön alle 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti.

- Hallintosäännön § 48 mukaan harkinnanvaraisista virka- ja työvapaisten alle vuoden osalta päättää esihenkilö. Yllä mainitusta delegoinnista poiketen toimintayksikön esihenkilö päättää yksittäisistä palkattomista virka- ja työvapaista korkeintaan peräkkäisen seitsemän päivän osalta.

Muista harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista päättää vastuuyksikön päällikkö.

- Hallintosäännön 53 § mukaan palvelussuhteen päättymisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen. Yllä mainitusta delegoinnista poiketen toimintayksikön määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteen päättymisestä päättää kuitenkin aina vastuuyksikön päällikkö.
- Huomautus- ja varoitusmenettely: HR:n ohjeistuksen mukaan kutsun kuulemistilaisuuteen antaa se työnantajan edustaja, joka on ottanut työntekijän, ellei päätösvaltaa ole erikseen delegoitu jollekin muulle työnantajan edustajalle. Toimintayksikön määräaikaisen henkilöstön osalta kirjallisen varoituksen antamisesta päättää kuitenkin aina vastuuyksikön päällikkö.

8.5 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Palvelulinjajohtaja ottaa palvelulinjansa johtamisen tuen palveluiden henkilöstön. Palvelulinjajohtaja ottaa vastuuyksiköiden päälliköt sekä useaa vastuualuetta palvelevat sihteerit.

Vastuualuejohtaja ottaa vastuualueensa hallinto ja yhteiset -palveluiden henkilöstön.

Vastuualuejohtaja ottaa esihenkilön virka- tai työsuhteeseen.

Palvelulinjan ylilääkäri ottaa Neuvolat ja kehitystä tukevat palvelut - vastualueen sekä Opiskeluhoolto ja mielenterveys- ja päihdepalvelut - vastualueen osalta terveyskeskuslääkärit ja erikoislääkärit.

Vastuuyksikön päällikkö ottaa vastuuyksiköiden henkilöstön toistaiseksi voimassa olevaan virka- tai työsuhteeseen vastuualuejohtajan linjauksen mukaisesti. Virkasuhteeseen voi ottaa vastuuyksikön päällikkö, joka on itse viranhaltija. Muussa tapauksessa virkasuhteisen henkilöstön ottaa vastuualuejohtaja.

Vastuuyksikön päällikkö ottaa määräaikaisen henkilöstön yli 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti pois lukien ei-harkinnanvaraisten poissaolojen sijaisuudet.

Esihenkilö ottaa määräaikaisen henkilöstön alle 6 kuukauden ajaksi vastuualuejohtajan linjausten mukaisesti.

Hallintosäännön § 48 mukaan harkinnanvaraisista virka- ja työvapaisten alle vuoden osalta päättää esihenkilö. Yllä mainitusta delegoinnista poiketen toimintayksikön esihenkilö päättää yksittäisistä palkattomista virka- ja työvapaista korkeintaan peräkkäisen seitsemän päivän osalta. Muista harkinnanvaraisista virka- ja työvapaista päättää vastuuyksikön päällikkö.

Hallintosäännön 53 § mukaan palvelussuhteen päättymisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen. Yllä mainitusta delegoinnista poiketen toimintayksikön määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteen päättymisestä päättää kuitenkin aina vastuuyksikön päällikkö.

Huomautus- ja varoitusmenettely: HR:n ohjeistuksen mukaan kutsun kuulemistilaisuuteen antaa se työnantajan edustaja, joka on ottanut työntekijän, ellei päätösvaltaa ole erikseen delegoitu jollekin muulle työnantajan edustajalle. Toimintayksikön määräaikaisen henkilöstön osalta kirjallisen varoituksen antamisesta päättää kuitenkin aina vastuuyksikön päällikkö.

OSA III Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

9 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen tehtäväalueella

9.1 Hankinnat

Hallintosäännön 18 §:n mukaan sosiaali- ja terveystoiminnan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta erityisesti ostopalvelujen käytöstä talousarvion rajoissa.

Palvelulinjajohtaja vastaa osaltaan siitä, että palvelulinjan sopimukset on asianmukaisesti kilpailutettu ja että ne ovat hankinta- ja substanssilainsäädännön mukaisia. Strategisen ohjauksen hankintayksikkö vastaa osaltaan hoitamiensa hankintojen hankintaprosessin oikeellisuudesta ja hyvän hallinnon periaatteiden toteutumisesta.

Palvelulinjajohtaja, toimialuejohtaja ja vastuualuejohtaja vastaavat alaisessaan toiminnassa ostopalvelujen käytöstä talousarvion rajoissa.

9.2 Tilaukset

Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjeen (3. Hankintatoimen organisointi ja johtaminen) mukaan oikeus tehdä tilaus (tilausoikeus) voidaan antaa viranhaltijalle tai työntekijälle. Tilaamisessa on kyse olemassa olevan sopimuksen toimeenpanosta, ostamisesta. Tilauksen tekijän vastuulla on varmistua siitä, että tilaukseen on määräraha.

Hallintosäännön 62 § mukaan tehtäväalueen johtaja vastaa siitä, että kilpailutettujen sopimusten tilausoikeudet on määritelty työtehtävien mukaisesti ja rajattu euromääräisesti. Palvelulinjajohtajalla, toimialuejohtajalla ja vastuualuejohtajalla on alaisessaan toiminnassa tilausoikeus käyttötalouden puitteissa.

Avopalvelujen palvelulinjalla vastuuyksikön päällikkö, hoitotyön päällikkö, kuntoutuspäällikkö, palvelupäälliköt ja erityishenkilöstö-vastuuyksikön johtavat erityistyöntekijät voivat tehdä tilauksia alaisessaan toiminnassa käyttötalouden osalta alle 15 000 euron (ilman arvonlisäveroa) arvosta.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjalla vastuuyksikön päälliköt voivat tehdä tilauksia alaisessaan toiminnassa käyttötalouden osalta alle 15 000 euron (ilman arvonlisäveroa) arvosta.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalla vastuuyksikön päälliköt voivat tehdä tilauksia alaisessaan toiminnassa käyttötalouden osalta alle 15 000 euron (ilman arvonlisäveroa) arvosta.

Sairaalapalvelulinjan tilausoikeudellisista henkilöistä tehdään erillinen palvelulinjajohtajan päätös.

Asiakasta koskeviin hoito- tai palvelupäätöksiin, jotka toteutetaan olemassa olevien sopimusten puitteissa, ei sovelleta edellä mainittuja tilausoikeuksia. Päätökset perustuvat ensisijaisesti velvoittavaan sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön ja asiakkaan hoito- tai palvelutarpeen arvioon.

Kori- ja Paketti -tilausjärjestelmissä tilauksen voi hyväksyä henkilö, jolle on yllä määritelty tilausoikeus. Lisäksi hallintopäälliköt, soten tehtäväalueen talouspäällikkö ja avopalvelujen palvelulinjalla talouspäällikkö ja ylilääkäri (kehittäminen) sekä ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjalla ostopalvelusuunnittelijat voivat hyväksyä Kori- ja Paketti-järjestelmien tilauksia.

Lisäksi yksiköiden esihenkilöillä on oikeus hyväksyä Kori- ja Paketti -tilausjärjestelmissä tehdyt yksikön päivittäiseen palvelutoimintaan liittyvät tilaukset (esim. hoitotarvikkeet, vaipat, pesulapalvelut) yksikön määrärahojen puitteissa. Palvelulinjajohtajan päätöksellä voidaan määritellä myös muille henkilöille oikeus hyväksyä Kori- ja Paketti-tilauksia.

9.3 Sopimuksen seuranta

Sopimuksen vastuuhenkilö on vastuussa sopimuksen seurannasta. Tähän liittyvässä raportoinnissa noudatetaan hankinta- ja sopimushallintaohjeen lisäksi tehtäväalueen johtoryhmän ohjeita.

9.4 Laskujen ja muistiotositteiden hyväksyjät ja asiatarkastus

Tulojen ja menojen hyväksymiseen liittyvä toimivalta kuvataan luvussa 5.1.4.

Ensisijaisesti laskut hyväksytään vastuuyksikkötasolla, mikäli lasku koskee yhtä yksikköä ja vastuualueella, mikäli lasku koskee yhtä vastuualuetta. Henkilön hyväksymisoikeuteen kuuluvat kustannuspaikat tarkennetaan talouspalveluissa ylläpidettävässä vastuutaulukossa.

Laskujen asiatarkastajat määritetään työtehtävien mukaisesti kustannuspaikkatasoisesti. Laskujen asiatarkastajista ei tehdä erillistä viranhaltijapäätöstä, vaan asiatarkastajista ylläpidetään vastuutaulukkoa talouspalveluissa. Palvelulinjojen vastuulla on huolehtia ajantasaisesti asiatarkastajien nimeämisestä. Soten tehtäväalueen talouspäällikkö voi asiatarkastaa, laatia ja hyväksyä muistiota kaikilla soten tehtäväalueen kustannuspaikoilla. Asiatarkastajatietojen päivittäminen vastuutaulukkoon ja P2P-käyttöoikeushakemukset tapahtuvat käyttöoikeuslomakkeella, jonka kautta tapahtuvat pyynnöt tulevat esihenkilölle tarkastettavaksi.

9.5 Luottokorttien myöntäminen ja käyttö

Maksukorttien myöntäminen on delegoitu talousjohtajan päätöksellä § 20/2025 (5.11.2025) soten tehtäväalueella seuraavasti:

- soten johtamisen tuki ja professiojohtajat (kp 50000) sekä palvelulinjajohtajat: päätösvalta siirretään tehtäväalueen johtajalle;
- sairaalapalvelut: päätösvalta siirretään palvelulinjajohtajalle;

- avopalvelut, ikäihmisten ja vammaisten palvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut: päätösvalta siirretään johtamisen tuen palveluiden henkilöstön sekä toimialuejohtajien osalta palvelulinjajohtajille, muuten toimialuejohtajille. Siellä missä ei ole toimialueita, kortin myöntää vastuualuejohtaja.

Polttoainekorttien osalta päätösvalta on siirretty logistiikkapäällikölle.

Maksukorttien käytössä on noudatettava Pirkanmaan hyvinvointialueen maksukorttiohjetta [Maksukorttiohjekirje - Ohjehakemistot - intra.pirha.fi](https://intra.pirha.fi).

9.6 Delegoidun päätösvalan ja sen vaikutusten seuranta

Henkilöstön valintaa ja palvelussuhteen päättämistä koskevaa delegeoitua päätösvaltaa ja sen vaikutuksia on seurattava aktiivisesti. Seurantavastuu on delegoinnin tehneellä viranhaltijalla.

Mikäli delegoidun päätösvalan perusteella päätetään palvelussuhde tai annetaan työnjohdollinen varoitus, on asiassa etukäteen konsultoitava päätöksentekijän esihenkilöä.

OSA IV Muut

10 Yksilöasioiden jaoston esittelijät

Aluehallitus on kokouksissaan 19.12.2022 (313 §), 23.1.2023 (§ 17), 6.11.2023 (§ 306), 28.10.2024 (§ 282) ja 10.2.2025 (§ 46) päättänyt yksilöasioiden jaoston esittelijöiden nimeämisistä. Päätösten mukaan esittelijöiden keskinäisestä työnjaosta päättää sosiaali- ja terveysjohtaja toimintasäännössään.

Tällä toimintasäännöllä päätetään, että asian esittely kuuluu sille viranhaltijalle, jonka virkatehtäviin se läheisimmin liittyy ja siten, että esittelyvastuut jakautuvat tasapuolisesti palvelulinjalla.

11 Asiakirjojen allekirjoittaminen

Asiakirjojen allekirjoittamisessa noudatetaan hallintosäännön 152. pykälää.

Lisäksi hallintopäälliköt, johdon assistentit ja muut hallinnollisia tehtäviä hoitavat henkilöt voivat allekirjoittaa viranhaltijapäätösten otteita.

12 Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan 22.6.2026.

LIITTEET - Palvelulinjakohtaiset delegoinnit

1. Avopalvelujen palvelulinjan delegoinnit
2. Sairaalapalvelujen palvelulinjan delegoinnit
3. Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinjan delegoinnit
4. Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjan delegoinnit
5. Organisaatiokaaviot

LIITE 1. Avopalvelujen palvelulinjan delegoinnit

Avopalvelujen palvelulinjan ratkaisuväliltä

Hallintoylilääkäri vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa terveydenhuollon vastuualueita.
- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jotka koskevat sekä terveydenhuollon että sosiaalipalvelujen vastuualueita, yhdessä palvelulinjajohtajan kanssa.

Kuntoutuksen toimialuejohtaja vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa vastuualueita kuntoutuksen toimialueella.
- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jos muistutus koskee ostopalveluyksikköä.

Vastuualuejohtaja vastaa

- Potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa vastuualueita samalla vastuualueella. Suun terveydenhuollon perushoidon vastuualueen vastuualuejohtaja vastaa perushoidon vastuualueita koskeviin muistutuksiin, vaikka muistutus koskisi vain yhtä vastuualueyksikköä.
- Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jotka koskevat useampaa avopalvelujen vastuualueita, vastaa ensisijaisesti työikäisten sosiaalipalvelujen vastuualuejohtaja ja toissijaisesti asumisen ja osallisuuden sosiaalipalveluiden vastuualuejohtaja. Jos muistutus kohdistuu kaikille kolmelle avopalveluiden sosiaalihuollon vastuualueille, niin

silloin vastaajia ovat kaikki kolme sosiaalipalveluiden vastuualuejohtajaa yhdessä.

Vastaanottopalveluiden vastuualueen ylilääkärit, kuntoutuksen toimialueen ylilääkärit tai apulaisyllilääkäri, asiantuntija- ja konsultaatiopalveluyksikön apulaisyllilääkäri, mielenterveys- ja päihdepalveluiden ylilääkäri ja palvelupäälliköt vastaavat

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti, koko vastuuyksikön toimintaa koskeviin muistutuksiin oman vastuuyksikkönsä tai vastuuyksiköidensä (vastaanottopalveluiden vastuualueen ylilääkärit) osalta.

Vastaanottopalveluiden hoitotyön päälliköt, palvelupäällikkö ja kuntoutuksen toimialueen palvelupäällikkö, kuntoutuspäälliköt, johtavat erityistyöntekijät sekä sosiaalipalveluiden palvelupäälliköt vastaavat

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti vastuullaan olevia asioita koskeviin muistutuksiin oman vastuuyksikkönsä osalta.

Johtava sosiaalityöntekijä päättää (Avopalvelut)

Johtavalla sosiaalityöntekijällä on sama päätös- ja toimivalta kuin sosiaalityöntekijällä.

Lisäksi johtava sosiaalityöntekijä päättää

- sosiaalityöntekijän oikeudesta päästä asiakkaan asuntoon tai olinpaikkaan sosiaalihuollon ilmeisen tarpeen arvioimiseksi. (SHL 41§ (1982/710, 10 §).

Vastaava sosiaalityöntekijä päättää (Avopalvelujen virkasuhteiset)

- Vastaavalla sosiaalityöntekijällä on sama päätös- ja toimivalta kuin sosiaalityöntekijällä.

Sosiaalityöntekijä päättää (Kuntoutuksen toimialueen virkasuhteiset)

- sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta sosiaalityöstä (SHL 15 §)
- palvelutarpeen arvioinnista (SHL 36 §)
- täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)
- pyynnön esittämisestä rahalaitokselle asiakasta koskevien tietojen saamiseksi (asiakaslaki 20 § 2 mom.)
- holhustoimesta annetun lain 91 §:n mukaisen ilmoituksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle (asiakaslaki 9 § ja 10 §)
- lähestymiskiellon hakemisesta (laki lähestymiskiellosta 5 § 1 mom.)

Sosiaalityöntekijä päättää (Muut kuin kuntoutuksen toimialueella olevat)

- sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, Laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)
- pyynnön esittämisestä rahalaitokselle asiakasta koskevien tietojen saamiseksi (Asiakaslaki 20 § 2 mom.)
- holhustoimesta annetun lain 91 §:n mukaisen ilmoituksen tai alaikäisen asiakkaan osalta holhustoimesta annetun lain 72 §:n mukaisen hakemuksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle (Asiakaslaki 9 § ja 10 §)
- lähestymiskiellon hakemisesta (Laki lähestymiskiellosta 5 § 1 mom.)
- sosiaalihuollon palveluista määrättävien asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta (Asiakasmaksulaki 11 §)
- edustajan hakemisesta ja vapauttamista koskevan hakemuksen tekemisestä (Laki kotoutumisen edistämisestä 56 § ja 58 §)
- kuntouttavan työtoiminnan ja siihen liittyvien matkakorvausten myöntämisestä (KTL 6 §, 18 §, TTL 10 a §)
- lapsen kiireellisestä sijoituksesta ja sen lakkaamisesta (LSL 13 a §, 38 § 1-2 mom, 39 §) toimiessaan sosiaalipäivystystehtävissä
- perhehoitoon sijoittamisesta sekä perhehoidon toimeksiantosopimuksen hyväksymisestä, irtisanomisesta ja purkamisesta
- jälkihuoltoon sisältyvien palvelujen ja tukitoimien antamisesta (LSL 75-76 §) ja asiakkaan itsenäistymisvaroista (LSL 77§).

Lisäksi **erityiset sosiaalipalvelut vastualueen sosiaalipäivystyksen vastuuyksikön sosiaalityöntekijä ja johtava sosiaalityöntekijä** päättää

- lapsen kiireellisestä sijoituksesta ja sen lakkaamisesta (LSL 13 a §, 38 § 1-2 mom. 39 §)
- yhteydenpidon rajoittamisesta kiireellisissä tilanteissa (LSL 63 §)
- kiireellisen sijoituksen jatkamisesta ja kiireellisen sijoituksen tai huostaanoton aikana tehtävästä sijaishuoltopaikan muuttamisesta (LSL 13a §, 38 § 3 mom ja 43 §)
- lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa tai muissa kiireellisissä tilanteissa (LSL 62 § 2 mom. ja 63 §)
- sijoituksesta avohuollon tukitoimena (LSL 37§)
- kiireellisistä avohuollon tukitoimista (LSL 37b§)
- edustajan määräämisestä lapselle esitutkintaan, tuomioistuinkäsittelyyn, rikos- ja riita-asioiden sovitteluun ja oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista käsiteltäessä sekä lausunnon antamisesta rikosseuraamuslaitokselle nuoren rikoksesta epäillyn sosiaalisesta tilanteesta (LSL 24 § 2. mom. ja Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 5 §).

Sosiaaliohjaaja päättää (Kuntoutuksen toimialueen virkasuhteiset)

- sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta sosiaaliohjauksesta (SHL 16 §)
- palvelutarpeen arvioinnista (SHL 36 §)
- täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)

Sosiaaliohjaaja ja sosiaalityön palveluohjaaja päättää (Muut kuin kuntoutuksen toimialueella olevat)

- sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, Laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)
- kuntouttavan työtoiminnan ja siihen liittyvien matkakorvausten myöntämisestä (KTL 6 §, 18 §, TTL 10 a §)
- sosiaalihuollon palveluista määrättävien asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta (Asiakasmaksulaki 11 §)
- jälkihuoltoon sisältyvien palvelujen ja tukitoimien antamisesta (LSL 75-76 §) sekä itsenäistymisvaroista (LSL 77 §).

Lisäksi sosiaaliohjaaja päättää perhehoitoon sijoittamisesta sekä perhehoidon toimeksiantosopimuksen hyväksymisestä, irtisanomisesta ja purkamisesta.

Palvelusihteeri, toimistosihteeri, palveluneuvoja ja etuuskäsittelijä päättää

- toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä. Palveluneuvoja ja etuuskäsittelijä eivät kuitenkaan voi päättää ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä.
- sosiaalihuollon palveluista määrättävien asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta (Asiakasmaksulaki 11 §)

LIITE 2. Sairaalapalvelujen palvelulinjan delegoinnit

Sairaalapalvelujen palvelulinjan ratkaisuväliltä

Hallintoylilääkäri vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa toimialuetta samalla palvelulinjalla.

Toimialuejohtaja vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa vastuualuetta samalla toimialueella tai useampaa vastuuyksikköä psykiatrian toimialueella.

Vastuualuejohtaja vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin oman vastuualueensa osalta.

Ylilääkäri vastaa psykiatrian toimialueella

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin oman vastuuyksikkönsä osalta.

Psykiatrian toimialueen sekä lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian vastuualueiden ylilääkärit ja apulaisyllilääkärit päättävät

- potilaan määräämisestä hoitoon hänen tahdostaan riippumatta, hoidon jatkamisesta ja hoidon lopettamisesta. (mielenterveyslaki 11 § ja 12 §)
- ylilääkäreiden ja apulaisyllilääkäreiden ollessa estyneitä päätöksen tekee vakinaisessa virkasuhteessa oleva psykiatrian erikoislääkäri.

Johtava sosiaalityöntekijä päättää

Johtavalla sosiaalityöntekijällä on sama päätös- ja toimivalta kuin sosiaalityöntekijällä.

Lisäksi johtava sosiaalityöntekijä päättää

- sosiaalityöntekijän oikeudesta päästä asiakkaan asuntoon tai olinpaikkaan sosiaalihuollon ilmeisen tarpeen arvioimiseksi. (SHL 41§)

Vastaava sosiaalityöntekijä päättää

- Vastaavalla sosiaalityöntekijällä on sama päätös- ja toimivalta kuin sosiaalityöntekijällä.

Sosiaalityöntekijä päättää

- sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)
- pyynnön esittämisestä rahalaitokselle asiakasta koskevien tietojen saamiseksi (asiakaslaki 20 § 2 mom.)
- holhustoimesta annetun lain 91 §:n mukaisen ilmoituksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle (asiakaslaki 9 § ja 10 §)
- lähestymiskiellon hakemisesta (laki lähestymiskiellosta 5 § 1 mom.)
- edustajan hakemisesta ja vapauttamista koskevan hakemuksen tekemisestä (laki kotoutumisen edistämisestä 56 § ja 58 §)
- kuntouttavan työtoiminnan ja siihen liittyvien matkakorvausten myöntämisestä (KTL 6 §, 18 §, TTL 10 a §)
- sosiaalihuollon palveluista määrättävien asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta (asiakasmaksulaki 11 §)

Sosiaaliohjaaja päättää

Pirkanmaan hyvinvointialue

- sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)
- sosiaalihuollon palveluista määrättävien asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta (asiakasmaksulaki 11 §)

LIITE 3. Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelulinjan delegoinnit

Lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjan ratkaisuvallta

Päätösvalta

- Delegointi toteutetaan periaatteella, että ylempi viranhaltija voi aina käyttää samaa päätösvaltaa kuin johtamansa yksikön työntekijät.

Palvelulinjajohtaja vastaa

- sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa vastuualuetta.

Palvelulinjan ylilääkäri vastaa

- Potilaan asemasta ja oikeuksista annettuihin muistutuksiin jotka koskevat lääketieteellisiä tai potilaan hoitoon liittyviä asioita
- Potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin koskien useampaa vastuualuetta sisällöstä riippumatta.

Vastuualuejohtaja vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin oman vastuualueensa osalta.
- Lastensuojelun sijaishuollon osalta yksikön johtaja ja vastuualuejohtaja vastaavat yhdessä vastuualueen yksiköitä koskeviin muistutuksiin.

Vastuuyksikön päällikkö vastaa

- Potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti muistutuksiin oman vastuuyksikkönsä osalta.

Vastuualuejohtaja päättää

- takaisinperinnän kohtuullistamisesta ja takaisinperinnästä luopumisesta.

Lapsiperheiden sosiaalityön johtava sosiaalityöntekijä päättää

- johtava sosiaalityöntekijä päättää lapsen huostaanotosta ja sijaishuoltoon sijoittamisesta, jos huoltaja tai 12 vuotta täyttänyt lapsi ei vastusta huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoon sijoittamista (LSL 43 § 1 mom.)
- lapsen huostaanotosta ja sijaishuoltoon sijoittamisesta tilanteessa, jossa asiaan osallisten kuuleminen on jätetty suorittamatta LSL 42 §:n 3 momentissa mainituista syistä
- lapsen huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoon sijoittamista koskevan hakemuksen tekemisestä hallinto-oikeudelle, jos huoltaja tai 12 vuotta täyttänyt lapsi vastustaa huostaanottoa tai siihen liittyvää sijaishuoltoon sijoittamista (LSL 43 § 2 mom.)
- lapsen sijoittamisesta huostaanotettuna vanhempiensa luo vankilan perheosastolle (LSL 13 a §)
- kiireellisen sijoituksen jatkamisesta (LSL 38 § 3 mom.)
- kiireellisen sijoituksen tai huostaanoton aikana tehtävästä sijaishuoltopaikan muuttamisesta (LSL 43 § 3 mom.)
- huostassapidon lopettamisesta (LSL 47 § 1 mom.)
- luvan hakemisesta hallinto-oikeudelta lapselle suoritettavasta tutkimuksesta (LSL 28 § 1 mom.)
- erityisen huolenpidon aloittamisesta ja sen jatkamisesta (LSL 72 §)
- yhteydenpidon rajoittamisesta (LSL 62-63 §)
- yhteydenpidon rajoittamisen jatkamisesta (LSL 62-63 §)
- yhteydenpidon rajoittamisen poistamisesta (LSL 62-63 §)
- lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille (LSL 62 § 2 mom. ja 63 §)
- yksityisen sijoituksen hyväksymisestä (LSL 417/2007 81 §)
- sosiaalityöntekijän oikeudesta päästä asiakkaan asuntoon tai olinpaikkaan sosiaalihuollon ilmeisen tarpeen arvioimiseksi (SHL 10 § ja 41 §)

- sijaishuollon perhehoidon korotetun hoitopalkkion maksamisesta, lastensuojelusta perittävästä maksusta, sen tarkistamisesta tai perimättä jättämisestä
- yksilöhuollon asiakaskohtaisista ostopalveluista
- sijaishuollossa olevien lasten osalta perhehoidon toimeksiantosopimuksista ja laitoshuollon lapsikohtaisista sopimuksista
- lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan hakemuksen tekemisestä tuomioistuimelle (Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 14 §)

Lastensuojelun sijaishuollon johtava sosiaalityöntekijä päättää

- perhehoidon toimeksiantosopimuksen irtisanomisesta ja purkamisesta

Lastensuojelun asiakasohjaus Luotsin sosiaalityöntekijä päättää

- sijaisperheiden hyväksymisestä
- perhehoidon toimeksiantosopimuksen hyväksymisestä
- perhehoitoon sijoitetun lapsen ylläpidosta ja hoidosta aiheutuvien kulujen ja muiden kustannusten korvaamisesta ja hoitopalkkiosta

Satakielen sosiaalityöntekijä päättää

- Palvelutarpeen arvioinnista (SHL 36 §) sekä tarvittaessa tähän sisältyvän lastensuojelutarpeen selvityksen tekemisestä (LSL 27 §)
- sosiaalihuoltolain 14 §:n mukaisista sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista
- edustajan hakemisesta ja vapauttamista koskevan hakemuksen tekemisestä (Laki kotoutumisen edistämisestä 56 § ja 58 §)
- yksityisen sijoituksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä (Lastensuojelulaki 81§)
- päätös yksityismajoituksesta (majoitus muulla tarkoituksenmukaisella tavalla sosiaalihuoltolain 14§:n mukaisena palveluna)

Kotipalvelusta ja perhetyöstä vastaava esihenkilö päättää

- lapsiperheiden kotipalveluista (SHL 18 a §) silloin, kun päätös ei koske erityisen tuen tarpeessa olevaa lasta (SHL 28 §)
- sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön palvelusta (SHL 18 §) silloin, kun päätös ei koske erityisen tuen tarpeessa olevaa lasta (SHL 28 §)
- kotona annettavan palvelun maksusta
  - tuloista riippumattomien maksujen alentamisesta tai maksusta vapauttamisesta (Asiakasmaksulaki 11 §)

Kotiin vietävien palveluiden palveluneuvoja päättää

- Sosiaalihuollon asiakasmaksupäätöksistä

Lastensuojelulaitoksen johtaja päättää

- Toteutettavista rajoitustoimenpiteistä (LSL 65-70§)

Perheryhmäkodin johtaja päättää

- Toteutettavista rajoitustoimenpiteistä (vastaanottolaki 60-61§ ja kotoutumislaki 28§ 3 mom.)

Perhetukikeskus päiväperhon johtaja päättää

- Sosiaalihuoltolain 22 §:n mukaisen laitoshoidon myöntämisestä

Perhepalvelujen palvelutarpeen arvioinnin sosiaalityöntekijä päättää

- Palvelutarpeen arvioinnista (SHL 36 §) sekä tarvittaessa tähän sisältyvän lastensuojelutarpeen selvityksen tekemisestä (LSL 27 §)
- sosiaalihuoltolain 14 §:n mukaisista sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista
- lastensuojelulain mukaisista kiireellisistä avohuollon tukitoimenpiteistä mukaan lukien avohuollon kiireellisestä sijoituksesta
  - lastensuojelulain 38 §:n mukaisesta kiireellisestä sijoituksesta
  - Kiireellisen sijoituksen yhteydessä tarvittavista rajoitustoimenpiteistä
- välttämättömän huolenpidon ja toimeentulon turvaamisesta kiireellisessä tilanteessa
- edustajan määräämisestä lapselle esitutkintaan, tuomioistuinkäsittelyyn, rikos- ja riita-asioiden sovitteluun ja oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista käsiteltäessä sekä lausunnon antamisesta rikosseuraamuslaitokselle nuoren rikoksesta epäillyn sosiaalisesta tilanteesta (LSL 24 § 2. mom. ja Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 5 §)
- toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12§ ja 14 §, Laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)
- edustajan hakemisesta ja vapauttamista koskevan hakemuksen tekemisestä (Laki kotoutumisen edistämisestä 56 § ja 58 §)

Lapsiperheiden sosiaalityön sosiaalityöntekijä päättää

- Palvelutarpeen arvioinnista (SHL 36 §) sekä lastensuojelutarpeen selvityksen tekemisestä (LSL 27 §)
- avohuollon tukitoimien antamisesta (LSL 35-37 §)
- sosiaalihuoltolain 18 §, 21 §, 27 §, 28 § mukaisesta yleisten perhepalvelujen myöntämisestä
- lapsen sijoittamisesta avohuollon tukitoimena tai kiireellisesti vanhempansa luo vankilan perheosastolle (LSL 13 a § ja 37 § 3 mom.)
- lapsen kiireellisestä sijoituksesta (LSL 38 § 1 ja 2 mom.)
- lapsen kiireellisen sijoituksen lopettamisesta (LSL 39 § 1 mom.)
- yhteydenpidon rajoittamisesta kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa ja muissa kiireellisissä tilanteissa (LSL 62 – 63 §)

- lapsen olinpaikan ilmaisematta jättämisestä lapsen vanhemmille tai huoltajille kiireelliseen sijoitukseen liittyvissä tilanteissa tai muissa kiireellisissä tilanteissa (LSL 62 § 2 mom. ja 63 § 2 mom.)
- jälkihuoltoon sisältyvien palvelujen ja tukitoimien antamisesta (LSL 75-76 §)
- esityksestä edunvalvojan määräämiseksi (LSL 22 § ja 24 § 2 mom.)
- edustajan määräämisestä lapselle esitutkintaan, tuomioistuinkäsittelyyn, rikos- ja riita-asioiden sovitteluun ja oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista käsiteltäessä sekä lausunnon antamisesta rikosseuraamuslaitokselle nuoren rikoksesta epäillyn sosiaalisesta tilanteesta (LSL 24 § 2 mom. ja Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 5 §)
- lähestymiskiellon hakemisesta (laki lähestymiskiellosta 5§ 1 mom.)
- viestin tai lähetyksen luovuttamatta jättämisestä lapselle (LSL 67 § 4 mom.)
- lastensuojelutoimenpiteisiin liittyvien perhe- ja yksilökohtaisten maksujen ja korvausten sekä lapsen tulojen, korvausten, avustusten tai muiden saamisten perinnästä, nostamisesta ja niiden käytöstä (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista)
- erityisen huolenpidon lopettamisesta (LSL 72 § 3 mom.)
- liikkumisvapauden rajoittamisesta enintään 30 vuorokaudeksi (LSL 69 § 2 mom.)
- laitoksen johtajan tekemän liikkumisvapautta koskevan päätöksen jatkamisesta enintään 30 vuorokaudeksi (LSL 69 § 2 mom.)
- Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- Toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12§ ja 14 §, Laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)
- holhustoimesta annetun lain mukaisen ilmoituksen tai hakemuksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle (Asiakaslaki 10 §)
- edustajan hakemisesta ja vapauttamista koskevan hakemuksen tekemisestä (Laki kotoutumisen edistämisestä 56 § ja 58 §)

Perheoikeudellisten palvelujen lastenvalvoja ja sosiaalityöntekijä päättää

- vanhemmuuslain mukaisesta isyyden tai äitiyden selvittämiseen ja vahvistamiseen liittyvistä asioista sekä selvittämisen keskeyttämisestä ja

keskeytetyn isyyden tai äitiyden selvittämisen aloittamisesta uudelleen (vanhemmuuslaki 3–14 §)

- lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta sekä lapsen elatusta koskevien sopimusten vahvistamisesta (Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 8 § ja laki lapsen elatuksesta 8 §)
- holhustoimesta annetun lain mukaisen ilmoituksen tai hakemuksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle (Asiakaslaki 10 §)
- tuomioistuimen pyynnöstä tehtävästä selvityksestä lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevassa asiassa (Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 16 §)
- puolisoiden elatussopimuksen vahvistamisesta (Avioliittolaki 50 §)
- elatustukilain mukaisen lausunnon antamisesta Kansaneläkelaitokselle (Elatustukilaki 12 §)
- elatusapukanteen ajamisesta (Laki lapsen elatuksesta 13 a §)
- perheasiain sovittelupalvelun myöntämisestä (avioliittolaki 20 §)
- adoptioneuvonnan antamisesta
- lausunnon antamisesta oheishuoltajuuden hakemiseen liittyen
- oheishuoltajuuden hakemisesta
- työalueensa selvitysten ja lausuntojen antamisesta
- elatustuen perimättä jättämisestä elatusturvalain mukaisesti
- virka-avun pyytämisestä.

Perheoikeudellisten palvelujen koordinaattori päättää

- holhustoimesta annetun lain mukaisen ilmoituksen tai hakemuksen tekemisestä edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle (Asiakaslaki 10 §)

Kasvatus- ja perheneuvonnan sosiaalityöntekijä päättää

- Kasvatus- ja perheneuvontapalvelun myöntämisestä.

Toimessa oleva sosiaaliohjaaja päättää

Pirkanmaan hyvinvointialue

- SHL 14 §:n mukaisten asiakkuuksien ja palveluiden järjestämisestä muille kuin erityisen tuen tarpeessa oleville lapsille
- sosiaalihuoltolain 18 §, 21 §, 27 §, 28 § mukaisesta yleisten perhepalvelujen myöntämisestä muille kuin erityisen tuen tarpeessa oleville lapsille

Virassa oleva sosiaaliohjaaja (yllä mainittujen toimessa olevan sosiaaliohjaajan toimivaltuuksien lisäksi) päättää

- palvelutarpeen arvioinnista (SHL 36 §)
- toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12§ ja 14 § Laki toimeentulotuesta 7 c § ja 8 §)

LIITE 4. Ikäihmisten ja vammaisten palvelujen palvelulinjan delegoinnit

Ikäihmisten ja vammaisten palvelulinjan ratkaisovalta

Päätösvalta

- Delegointi toteutetaan periaatteella, että ylempi viranhaltija voi aina käyttää samaa päätösvaltaa kuin johtamansa yksikön työntekijät.

Palvelulinjajohtaja vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta annetun lain mukaisiin muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa toimialuetta.

Toimialuejohtaja vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta annetun lain mukaisiin muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa vastuualuetta samalla toimialueella.
- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta annetun lain mukaisiin muistutuksiin, jos muistutus koskee ostopalveluyksikköä.

Vastuualuejohtaja vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisiin muistutuksiin, jos muistutus koskee useampaa vastuuyksikköä samalla vastuualueella.

Vastuuyksikön päällikkö vastaa

- potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisiin muistutuksiin oman vastuuyksikkönsä osalta.

Vammaisten palveluiden toimialueen ratkaisovalta

Johtava sosiaalityöntekijä käyttää samaa päätösvaltaa kuin sosiaalityöntekijä.

Lisäksi johtava sosiaalityöntekijä päättää

- päätösvallassaan olevien maksujen alentamisesta ja maksusta vapauttamisesta asiakkaan hakemuksesta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 11 §).

Sosiaalityöntekijä päättää

- sosiaalityön myöntämisestä (sosiaalihuoltolaki 15 §)
- vammaispalvelulain mukaisten palveluiden ja taloudellisten tukitoimien myöntämisestä (vammaispalvelulaki)
- kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisten palveluiden myöntämisestä sekä tahdosta riippumattoman erityishuollon hakemisesta (laki kehitysvammaisten erityishuollosta)
- kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisista virkasuhteisen sosiaalityöntekijän ratkaisovaltaan annetuista rajoitustoimenpiteistä
- perhehoitolain ja vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin liittyvien toimeksiantosopimusten hyväksymisestä, irtisanomisesta ja purkamisesta
- vammaispalvelun asiakasmaksuista siltä osin, kun päätösvaltaa ei ole siirretty keskitetyille asiakasmaksutoimistolle

Sosiaaliohjaaja päättää

- sosiaaliohjauksen myöntämisestä (sosiaalihuoltolaki 16 §)
- vammaispalvelulain mukaisten palveluiden ja taloudellisten tukitoimien myöntämisestä (vammaispalvelulaki), pois lukien päätös lapsen asumisen tuesta ja vaativasta moniammatillisesta tuesta
- kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisten palveluiden myöntämisestä pois lukien päätös erityishuolto-ohjelmasta sekä rajoittamistoimenpidepäätökset (laki kehitysvammaisten erityishuollosta)

- perhehoitolain ja vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin liittyvien toimeksiantosopimusten hyväksymisestä, irtisanomisesta ja purkamisesta
- vammaispalvelun asiakasmaksuista siltä osin, kun päätösvaltaa ei ole siirretty keskitetylle asiakasmaksutoimistolle

Vammaispalvelujen palvelupäällikkö, toimintayksikön vastaava esihenkilö tai virkasuhteessa toimiva lääkäri päättää

- kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisista yksikön vastaavan johtajan sekä virkasuhteisen sosiaalityöntekijän ja lääkärin ratkaisuvaltaan annetuista rajoittamistoimenpiteistä

Päätöksiä tekevä vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmä päättää

- kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisen erityishuollon antamisesta ja lopettamisesta
- henkilön määräämisestä toimitettavaksi tutkimukseen vaativan moniammatillisen tuen yksikköön
- henkilön määräämisestä vaativan moniammatillisen tuen yksikköön tahdostaan riippumatta
- tahdosta riippumattoman erityishuollon lopettamisesta

Ikäihmisten ja vammaisten yhteisten palveluiden toimialueen ratkaisuvalta

Asumisen asiakasohjauksen vastaava asiakasohjaaja, asiakasohjaaja tai sosiaalityöntekijä päättää

- ikäihmisten asumispalvelujen ja pitkäaikaisen laitoshoidon myöntämisestä moniammatillisen työryhmän, asiakasohjaajan tai sosiaalityöntekijän ehdotuksesta
- yhteisöllisen asumisen asiakkaan kotihoidon ja kotihoidon tukipalveluiden myöntämisestä

- pitkäaikaisen perhehoidon myöntämisestä sekä perhehoidon toimeksiantosopimuksen hyväksymisestä, irtisanomisesta ja purkamisesta
- asumispalvelun palvelusetelin myöntämisestä ja asiakkaan omavastuuosuuden määrittämisestä.

Gerontologisen sosiaalityön johtava sosiaalityöntekijä päättää

- sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan oikeudesta päästä asiakkaan asuntoon tai olinpaikkaan sosiaalihuollon ilmeisen tarpeen arvioimiseksi. SHL 41§ (1982/710)
- johtavalla sosiaalityöntekijällä on sama päätös- ja toimivalta kuin sosiaalityöntekijällä.

Gerontologisen sosiaalityön sosiaalityöntekijä päättää

- ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, laki toimeentulotuesta 7 C § ja 8 §)
- pyynnön esittämisestä rahalaitokselle asiakasta koskevien tietojen saamiseksi (Asiakaslaki 20 § 2 mom.)
- sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden myöntämisestä (SHL 12 § ja 14 §)
- lähestymiskiellon hakemisesta (Laki lähestymiskiellosta 5 § 1 mom.)
- holhustoimesta annetun lain 91 §:n mukaisen ilmoituksen edunvalvojan määräämiseksi sosiaalityöntekijän asiakkuudessa olevalle asiakkaalle (Asiakaslaki 9 § ja 10 §)
- sosiaalihuollon palveluista määrättävien asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta (asiakasmaksulaki 11 §)

Gerontologisen sosiaalityön sosiaaliohjaaja päättää

- sosiaalihuoltolain mukaisesta sosiaaliohjauksesta (SHL 16 §)
- ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä ja takaisinperinnästä (SHL 12 § ja 14 §, laki toimeentulotuesta 7 C § ja 8 §)
- pitkäaikaisen laitoshoidon, ikäihmisten pitkäaikaisten asumispalvelujen, pitkäaikaisen perhehoidon ja kotihoidon asiakasmaksujen perimättä jättämisestä sekä alentamisesta (Asiakasmaksulaki 11 §)
- holhustoimesta annetun lain 91 §:n mukaisen ilmoituksen edunvalvojan määräämiseksi asiakkaalle (Asiakaslaki 9 § ja 10 §)

Kotona asumista tukevien palveluiden vastaava asiakasohjaaja ja asiakasohjaaja päättää

- asiakkaan kotihoitoon ja kotihoidon tukipalveluihin kuuluvista kotona annettavista palveluista ja niistä perittävistä asiakasmaksuista
- lyhytaikaisen asumispalvelun antamisesta ja siitä perittävästä asiakasmaksusta
- kotihoidon ja kotihoidon tukipalvelujen sekä lyhytaikaisen asumispalvelun asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta asiakasmaksutoimiston tai gerontologisen sosiaalityön tekemän selvityksen tai vammaispalvelulain suojasäännöksen perusteella. Säännöllisen kotihoidon arviointijakson asiakasmaksun perimättä jättämisestä ja alentamisesta vastaavan asiakasohjaajan hyväksynnän perusteella (Asiakasmaksulaki 11 §)
- lyhytaikaiseen ja osavuorokautiseen perhehoitoon sijoittamisesta sekä perhehoidon toimeksiantosopimuksen hyväksymisestä

Omaishoidon tuen vastaava asiakasohjaaja ja asiakasohjaaja päättää

- omaishoidon tuen hoitopalkkion ja palveluiden myöntämisestä ja toimeksiantosopimuksen hyväksymisestä, irtisanomisesta ja purkamisesta

- omaishoidon tukeen liittyvien lakisääteisten ja/tai lyhytaikaista hoitoa vaativien vapaiden järjestämisestä ja niistä perittävistä asiakasmaksuista
- asiakasmaksujen perimättä jättämisestä ja alentamisesta asiakasmaksutoimiston tekemän selvityksen perusteella (Asiakasmaksulaki 11 §)
- lyhytaikaiseen ja osavuorokautiseen perhehoitoon sijoittamisesta sekä perhehoidon toimeksiantosopimuksen hyväksymisestä

Liikkumisen tuen johtava sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja ja sosiaalityöntekijä päättää

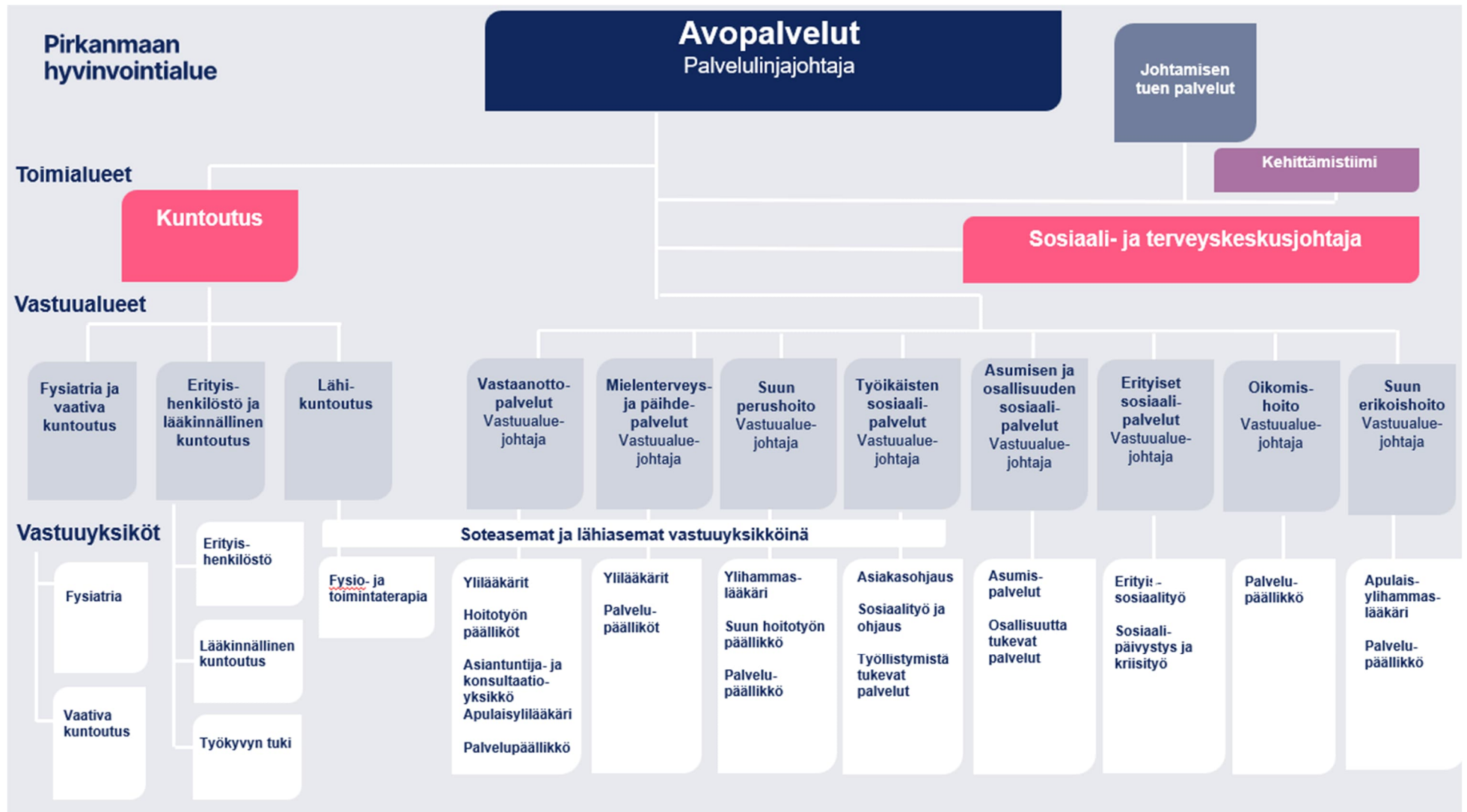
- vammaispalvelulain mukaisesta liikkumisen tuesta
- sosiaalihuoltolain mukaisista liikkumista tukevista palveluista ja niistä perittävistä maksuista
- päätösvallassaan olevien maksujen alentamisesta ja maksusta vapauttamisesta asiakkaan hakemuksesta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 11 §)

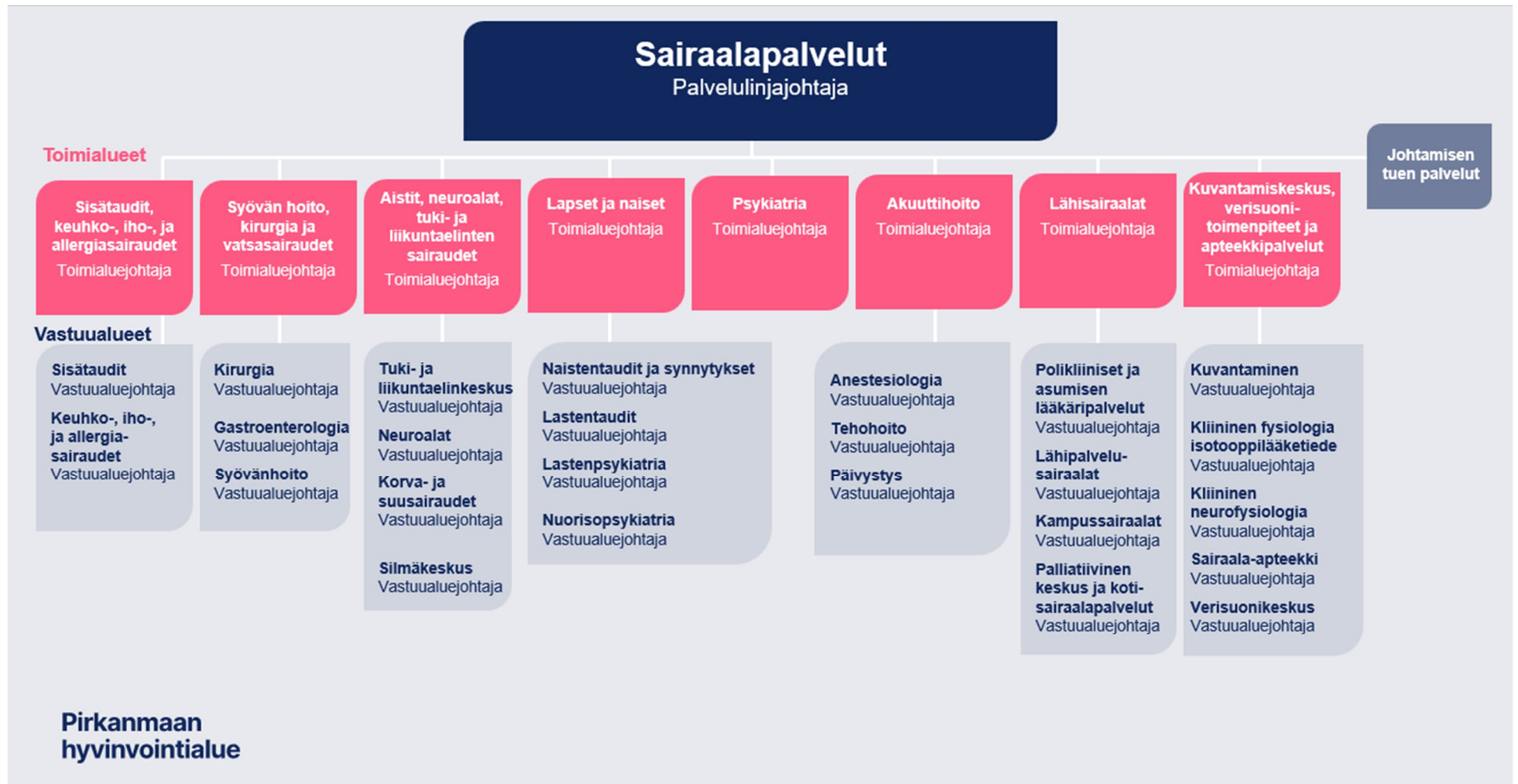
Ensiarvointitiimin sosiaaliohjaaja päättää

- ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä

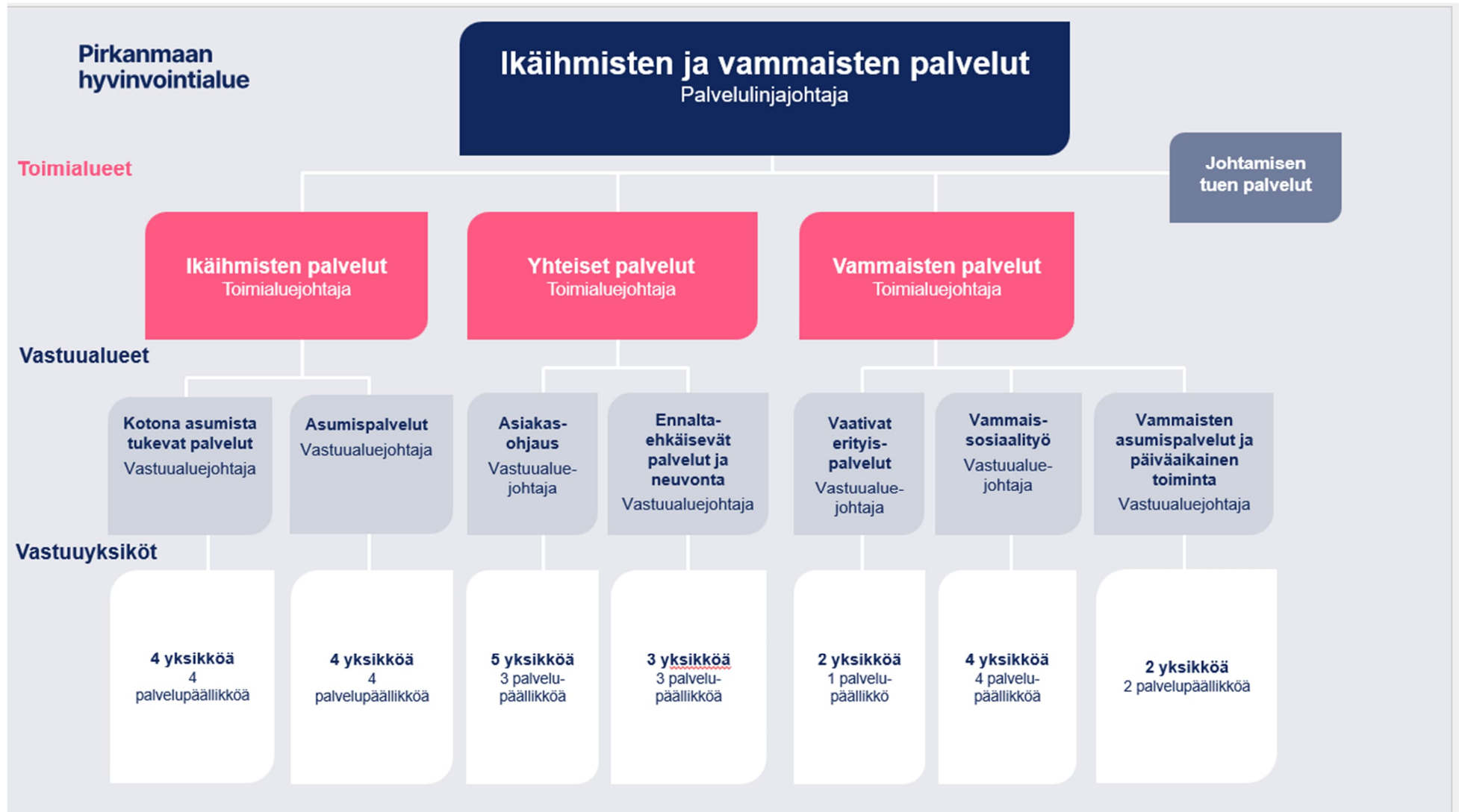
LIITE 5. Organisaatiokaaviot

Seuraa meitä somessa.